

5.1.2,E

5.1.2,E

5.1.2,E

5.1.2,E

Verzenddatum 20 juni 2024
Ons kenmerk Z/23/183765
OLO-nummer 7682673
Contactpersoon 5.1.2,E
Telefoonnummer 14071

Onderwerp Besluit omgevingsvergunning

Beste 5.1.2,E

Op 22 december 2023 hebben wij uw aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen voor het herbouwen van het mortuarium in het park Endegeest (perceel E3271, hoek Wielewaallaan-Kasteellaan) in Oegstgeest.

Besluit

Wij besluiten de omgevingsvergunning voor het project onder voorwaarden te verlenen. Het project bestaat uit de volgende activiteiten:

Bouwen (artikel 2.1 lid 1 onder a Wabo)
Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (artikel 2.1 lid 1 onder c Wabo)
Wijzigen gemeentelijk monument (artikel 2.2 lid 1 onder b Wabo)

Voorwaarde

Het mortuariumgebouw mag alleen gebruikt worden als vergader-/kantoorruimte zonder baliefunctie ten behoeve van de maatschappelijke bestemming.

Constructieve voorwaarden

U mag niet eerder met de betreffende werkzaamheden (laten) beginnen dan nadat de hieronder genoemde gegevens zijn ingeleverd en goedgekeurd. De volgende gegevens moeten ten minste drie weken voor aanvang van de werkzaamheden via het Omgevingsloket worden ingediend:

- de uitwerking van de nieuwe constructieve betonvloer en de benodigde nokwapening
- constructieberekening van het nieuwe dak.

Bijlagen

De volgende documenten maken onderdeel uit van deze vergunning en zijn als gewaarmerkt stuk bijgevoegd:

Document	Omschrijving	Ingediend
Herbouwen-voormalig-mortuarium-terrein-Endegeest_Publiceerbare-aanvraag_melding-(PDF)_22-12-2023	Aanvraagformulier	22-12-2023
2024-03-08 Situatietekening mortuarium	Tekeningen	26-03-2024
7682673_1700576635176_2023-11-21_SO_Boekje.pdf	Tekeningen	22-12-2023
7682673_1703253654171_Bijlage_A_oorspr._bouwtekeningen.pdf	Tekeningen	22-12-2023
7682673_1703253654937_Bijlage_C_cultuurhistorische_notitie_mortuarim.pdf	Overig	22-12-2023
7682673_1703253653637_2023-12-21_plantoelichting.pdf	Toelichting	22-12-2023
7682673_1703253655062_Bijlage_D_23kasteel_conceptadvies_20231221.pdf	Constructieve gegevens	22-12-2023
7682673_1700576635086_2023-11-21_fotobijlage.pdf	Foto's	22-12-2023

Procedure

De besluitvormingsprocedure is uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Dit besluit is voorbereid met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure:

- Op 22 december 2023 hebben wij uw aanvraag omgevingsvergunning ontvangen;
- Vanaf 9 mei 2024 tot en met 19 juni 2024 heeft een ontwerp van deze beschikking ter inzage gelegen;
- Tegen het ontwerpbesluit zijn geen zienswijzen ingediend.

Overwegingen

Activiteit "Bouwen" (artikel 2.1 lid 1 onder a Wabo)

Wij hebben het plan voorgelegd aan de gemeentelijke welstandscommissie. De commissie heeft in haar vergadering het volgende aangegeven:

Advies: "Voldoet aan redelijke eisen van welstand".

Wij volgen het advies van de welstandscommissie en zijn van mening dat het plan niet in strijd is met redelijke eisen van welstand.

Het is voldoende aannemelijk gemaakt dat het bouwplan voldoet aan het Bouwbesluit 2012 en de gemeentelijke bouwverordening.

Op de locatie geldt het bestemmingplan 'De Geesten' en 'Parapluplan Parkeren Oegstgeest 2021'. Op de plankaart is de grond deels aangeduid met de enkelbestemming 'Maatschappelijk' en deels aangeduid met de enkelbestemming 'Groen'. Daarnaast is de grond aangeduid met de dubbelbestemmingen 'Waarde – Cultuurhistorie' en 'Waarde – Archeologie 3'.

Het plan is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat het nieuwe mortuariumgebouw niet volledig binnen het bouwvlak valt (artikel 11.2.1 onder a) en de maximaal toegestane bouwhoogte van 3 meter met ongeveer 1,6 meter overschreden wordt (artikel 11.2.1 onder c). Nu de aanvraag in strijd is met het bestemmingsplan, wordt de aanvraag eveneens aangemerkt als een aanvraag voor de activiteit 'handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening'.

Activiteit "Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening" (artikel 2.1 lid 1 onder c Wabo)

Door gebruik te maken van artikel 2.12, lid 1 onder a, sub 3 van de Wabo is het mogelijk om de gevraagde vergunning te verlenen. Bij de beoordeling of wij van deze mogelijkheid gebruik willen maken, hebben wij het volgende overwogen:

Het nieuwe mortuariumgebouw valt niet helemaal binnen het bouwvlak. Het aangevraagde gebouw zou binnen de afmetingen van het bouwvlak passen, maar is op verzoek van de monumentencommissie verder van de weg af geplaatst. De monumentencommissie was van mening dat enige afstand tot de openbare weg meer passend was gezien de oorspronkelijke functie.

De bouwhoogte van het gebouw is hoger dan het bestemmingsplan toelaat. Voor zowel de bestaande situatie als het nieuwe bouwvlak is in het bestemmingsplan een bouwhoogte van 3 meter aangehouden. Het voormalige mortuariumgebouw was echter al flink hoger. Het nieuwe gebouw krijgt ongeveer dezelfde hoogte als het voormalige gebouw. Het gebouw komt vrij te staan en er zijn dan ook geen nadelige gevolgen te verwachten van de extra hoogte. Omdat het gaat om het opnieuw bouwen van een gemeentelijk monument en er geen overlast is te verwachten, is deze bouwhoogte acceptabel.

Om de bovengenoemde redenen concluderen wij dat het nieuwe mortuariumgebouw past binnen een goede ruimtelijke ordening en besluiten wij medewerking te verlenen aan afwijking van het bestemmingsplan.

Activiteit "Wijzigen gemeentelijk monument" (artikel 2.2 lid 1 onder b Wabo)

Wij hebben het plan voorgelegd aan de monumentencommissie van de gemeente Oegstgeest. De commissie heeft in haar vergadering van 23 april 2024 het volgende aangegeven:

Advies: "Positief: Het plan is niet in strijd met het belang van monumentenzorg."

Gelet op het advies van de monumentencommissie concluderen wij dat het belang van de monumentenzorg zich niet verzet tegen de voorgenen werkzaamheden.

Conclusie

De omgevingsvergunning kan onder voorwaarden verleend worden.

Voorschriften Bouwbesluit

Tijdens het bouwen moet deze omgevingsvergunning met de bijbehorende bijlagen aanwezig zijn op de bouwplaats.

Wij houden toezicht op de uitvoering van de bouw. Om dat te kunnen doen, moet u ons twee werkdagen voor de aanvang van de bouwwerkzaamheden informeren over het moment dat u begint met bouwen. Ook moet u ons melden wanneer de bouw gereed is. Dit moet u doen uiterlijk op de eerste werkdag na de beëindiging van de bouwwerkzaamheden. De startmelding en de gereedmelding kunt u doen door een e-mail te sturen naar bouwmelding@oegstgeest.nl, onder vermelding van ons kenmerk Z/23/181908.

Aanwijzingen

Tijdelijk plaatsen voorwerp op openbare weg

Het kan zijn dat u een ontheffing nodig heeft als u een object wilt plaatsen langs de kant van de weg, berm of op het trottoir. Zo moet u bijvoorbeeld een ontheffing aanvragen als u een container, bouwkeet of steiger wilt plaatsen tijdens het verbouwen van uw woning. U kunt een ontheffing aanvragen via www.oegstgeest.nl/inwoners/voorwerpen-op-de-openbare-weg.

Takel- of kraanwerkzaamheden

Zonder een ontheffing is het niet toegestaan om de openbare weg af te sluiten. Hiervan is in ieder geval sprake als u takel- of kraanwerkzaamheden gaat uitvoeren waardoor de weg enige tijd gestremd wordt. Een aanvraag kunt u doen via het contactformulier op de gemeentelijke website, onder vermelding van "afdeling verkeer". De volgende gegevens moeten minimaal worden ingediend:

- Van wanneer tot wanneer u de weg gaat afsluiten;
- Waar u de weg gaat afsluiten (tekening schaal 1:1000);
- Een beschrijving van de manier waarop het bestaande verkeer toch gebruik kan maken van de weg (een omleidingsroute of - bij gedeeltelijke afsluiting - hoe het verkeer er veilig langs kan).

Intrekken vergunning

Het kan voorkomen dat u uiteindelijk geen gebruik maakt van de vergunning. Wij kunnen de vergunning dan geheel of gedeeltelijk intrekken.

Publicatie

Het besluit wordt door ons gepubliceerd in de Oegstgeester Courant en op www.officiëlebekeendmakingen.nl.

Leges

Voor het in behandeling nemen van uw aanvraag voor een omgevingsvergunning bent u, op grond van de Legesverordening 2023, leges verschuldigd. Hiervoor ontvangt u op een later tijdstip een rekening.

Beroep

Tegen dit besluit kan door u of derde belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van het besluit beroep worden aangetekend. Het beroepschrift moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- naam en adres van de indiener;
- datum;
- omschrijving van het besluit waartegen u beroep instelt en de redenen van het beroep;
- handtekening van de indiener.

Het beroepschrift moet in tweevoud worden ingediend bij de rechtbank in Den Haag, Postbus 20302, 2500 EH te Den Haag.

Pro forma beroep

Het kan voorkomen dat de termijn van zes weken te kort is om een volledig gemotiveerd beroepschrift te schrijven. Bijvoorbeeld omdat u eerst advies wilt vragen aan anderen. Om uw recht op beroep niet te verspelen, kan u binnen zes weken ook een 'pro forma beroepschrift' indienen bij de rechtbank. Hierin geeft u kort aan waartegen u in beroep gaat. Ook geeft u daarin aan dat u later de motivering van uw beroepschrift wilt aanvullen.

Voorlopige voorziening

Dit besluit treedt in werking na de bekendmaking en het verstrijken van de beroepstermijn. Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van het besluit niet. Wanneer een voorlopige voorziening is aangevraagd kan de voorzieningenrechter beslissen om het besluit en de (bouw)werkzaamheden te schorsen.

Hebben u of derde belanghebbenden er veel belang bij dat dit besluit niet in werking treedt, dan moet een voorlopige voorziening worden aangevraagd bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank in Den Haag, Postbus 20302, 2500 EH te Den Haag. Dit kan ook digitaal via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor wel een elektronische handtekening (DigiD)

nodig. Kijk voor meer informatie en precieze voorwaarden op de website van de Rechtbank Den Haag, rechtsgebied Bestuursrecht. Voor het in behandeling nemen van een voorlopige voorziening betaalt u kosten om de procedure te starten (griffierecht).

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de in het briefhoofd genoemde contactpersoon. Vriendelijk verzoeken wij u bij eventuele vragen of correspondentie ons kenmerk te vermelden.

Met vriendelijke groet,

na ^{5.1.2.E} s van Oegstgeest,

de heer C.v.v.S. Schmeers,
Manager Ruimte

Formuliertersie
2020.01

Aanvraaggegevens

Algemeen

Aanvraagnummer	7682673
Aanvraagnaam	Herbouwen voormalig mortuarium terrein Endegeest
Uw referentiecode	8153
Ingediend op	22-12-2023
Soort procedure	Onbekend
Projectomschrijving	Het herbouwen van het voormalige mortuarium op terrein Endegeest op een nieuwe locatie.
Opmerking	-
Gefaseerd	Nee
Blokkerende onderdelen weglaten	Ja
Kosten openbaar maken	Nee
Bijlagen die later komen	nvt
Bijlagen n.v.t. of al bekend	nvt
Bevoegd gezag	
Naam:	Gemeente Oegstgeest
Bezoekadres:	Rhijngeesterstraatweg 13 Oegstgeest
Postadres:	Gemeente Oegstgeest Team Ruimte Postbus 1270 2340 BG Oegstgeest
Telefoonnummer:	14071
E-mailadres:	info@oegstgeest.nl
Website:	www.oegstgeest.nl
Contactpersoon:	Klant Contact Center Oegstgeest
Bereikbaar op:	van 09.00 tot 12.00 uur

Overzicht bijgevoegde modulebladen

Aanvraaggegevens

Locatie van de werkzaamheden

Werkzaamheden en onderdelen

Monument onderhouden, restaureren, veranderen of slopen

- Handelingen met gevolgen voor beschermde monumenten
- Bouwen

Bijlagen

Locatie

1 Adres

Postcode	2342EG
Huisnummer	11
Huisletter	-
Huisnummertoevoeging	-
Straatnaam	Kasteellaan
Plaatsnaam	Oegstgeest
Gelden de werkzaamheden in deze aanvraag/melding voor meerdere adressen of percelen?	☐ Ja ☒ Nee

Handelingen met gevolgen voor beschermde monumenten

Monument onderhouden, restaureren, veranderen of slopen

1 Monument slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen

Waar gaat het om?	☐ Rijksmonument
☐ Provinciaal monument
☒ Gemeentelijk monument
Om welk soort gemeentelijk monument gaat het?	☒ (Gebouwd) monument
☐ Aangelegd monument
☐ Archeologisch monument
Wat is het monumentnummer?	-
Wat is de naam van het monument?	-
Gaat u het monument geheel of gedeeltelijk slopen?	☐ Geheel slopen
☐ Gedeeltelijk slopen
☒ Niet slopen
Is er sprake van een functiewijziging van het monument?	☐ Ja
☒ Nee

2 Ingreep aan het monument

Aan welke onderdelen van het monument gaat u werkzaamheden uitvoeren?	☒ Daken en goten
☒ Kozijnen, ramen en deuren
☒ Gevels
☒ Casco en constructie
☒ Binnenwerk, interieurs
☒ Buitenwerk (bouwwerken)
☐ Orgel
☐ Bijzondere onderdelen (algemeen)
☐ Bijzondere onderdelen aan molens, gemalen en/of sluizen
☐ Dijken, dijklichamen
☐ Tuinen en parken
☐ Archeologisch monument
☐ Anders
Welke werkzaamheden gaat u aan de daken en goten uitvoeren?	☒ Vervanging conform bestaand
☐ Verandering
☐ Onderhoud met wijziging
☐ (Gedeeltelijk) slopen
Welke werkzaamheden gaat u aan de kozijnen, ramen en deuren uitvoeren?	☒ Vervanging conform bestaand
☐ Verandering
☐ Onderhoud met wijziging
☐ (Gedeeltelijk) slopen

Welke werkzaamheden gaat u aan
de gevel(s) uitvoeren?

- ☒ Vervanging conform bestaand
- ☐ Verandering
- ☐ Onderhoud met wijziging
- ☐ (Gedeeltelijk) slopen

Welke werkzaamheden gaat u
aan het casco en de constructie
uitvoeren?

- ☒ Vervanging conform bestaand
- ☐ Verandering
- ☐ Onderhoud met wijziging
- ☒ (Gedeeltelijk) slopen

Welke werkzaamheden gaat u
aan het binnenwerk / interieurs
uitvoeren?

- ☒ Vervanging conform bestaand
- ☐ Verandering
- ☐ Onderhoud met wijziging
- ☐ (Gedeeltelijk) slopen

Welke activiteit(en) gaat u aan
het buitenwerk (bouwwerken)
uitvoeren?

- ☒ Vervanging conform bestaand
- ☐ Verandering
- ☐ Onderhoud met wijziging
- ☐ (Gedeeltelijk) slopen

Bouwen

Monument onderhouden, restaureren, veranderen of slopen

1 De bouwwerkzaamheden

Wat is er op het bouwwerk van toepassing?

- ☐ Het wordt geheel vervangen
☒ Het wordt gedeeltelijk vervangen
☐ Het wordt nieuw geplaatst

Eventuele toelichting

het voormalige mortuarium zal verplaatst worden en op de nieuwe plek gerestaureerd

Hebt u voor deze bouwwerkzaamheden al eerder een vergunning aangevraagd?

- ☐ Ja
☒ Nee

2 Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?

Terrein

3 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Onderdelen	Materiaal	Kleur
Gevels	-	-
- Plint gebouw	-	-
- Gevelbekleding	-	-
- Borstweringen	-	-
- Voegwerk	-	-
Kozijnen	-	-
- Ramen	-	-
- Deuren	-	-
- Luiken	-	-
Balkonhekken	-	-
Dakgoten en boeidelen	-	-
Dakbedekking	-	-

Vul hier overige onderdelen en bijbehorende materialen en kleuren in.

zie tekeningen en pantoelichting

4 Mondeling toelichten

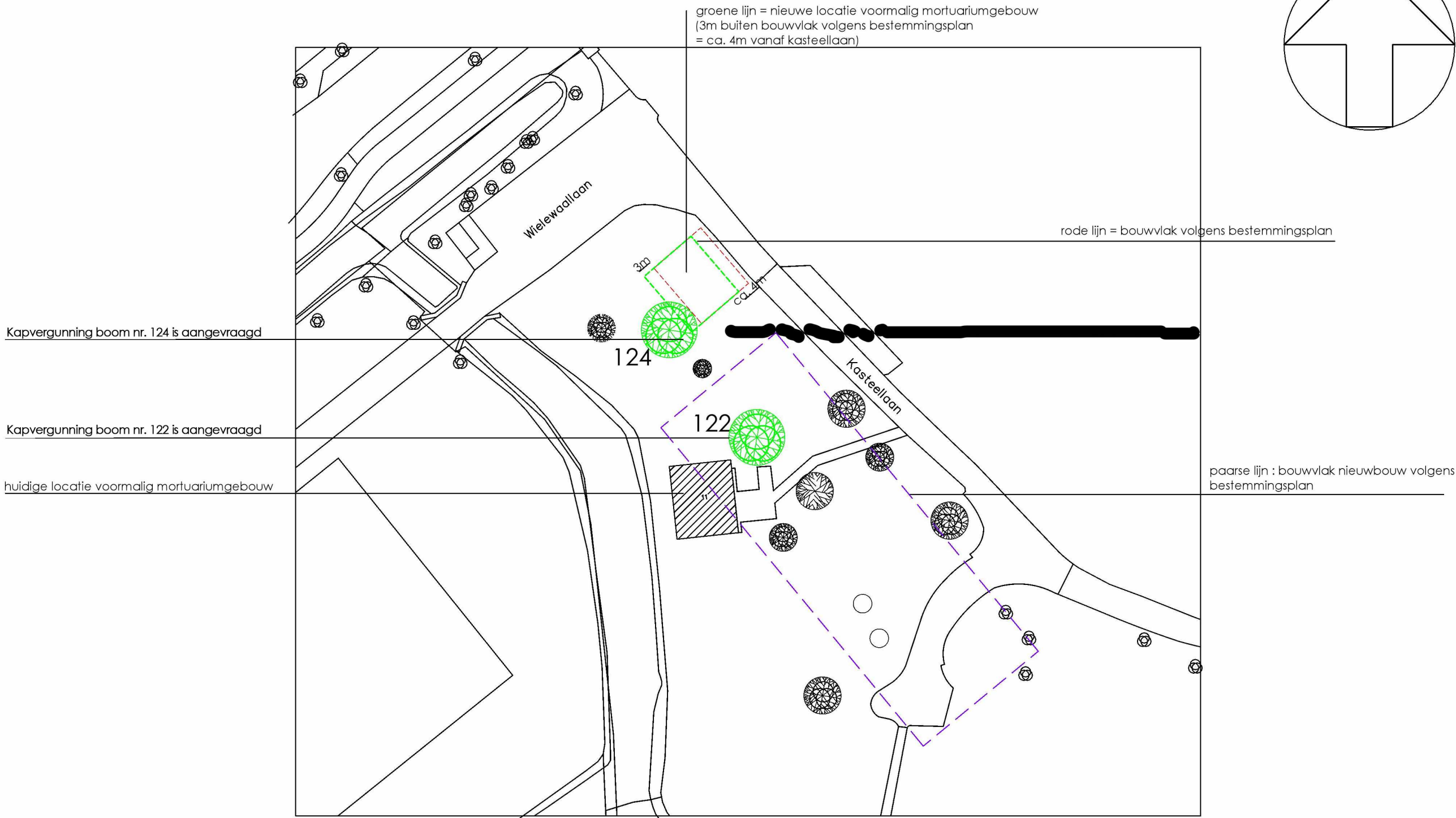
Ik wil mijn bouwplan mondeling toelichten voor de welstandscommissie/stadsbouwmeester.

- ☒ Ja
☐ Nee

Bijlagen

Formele bijlagen

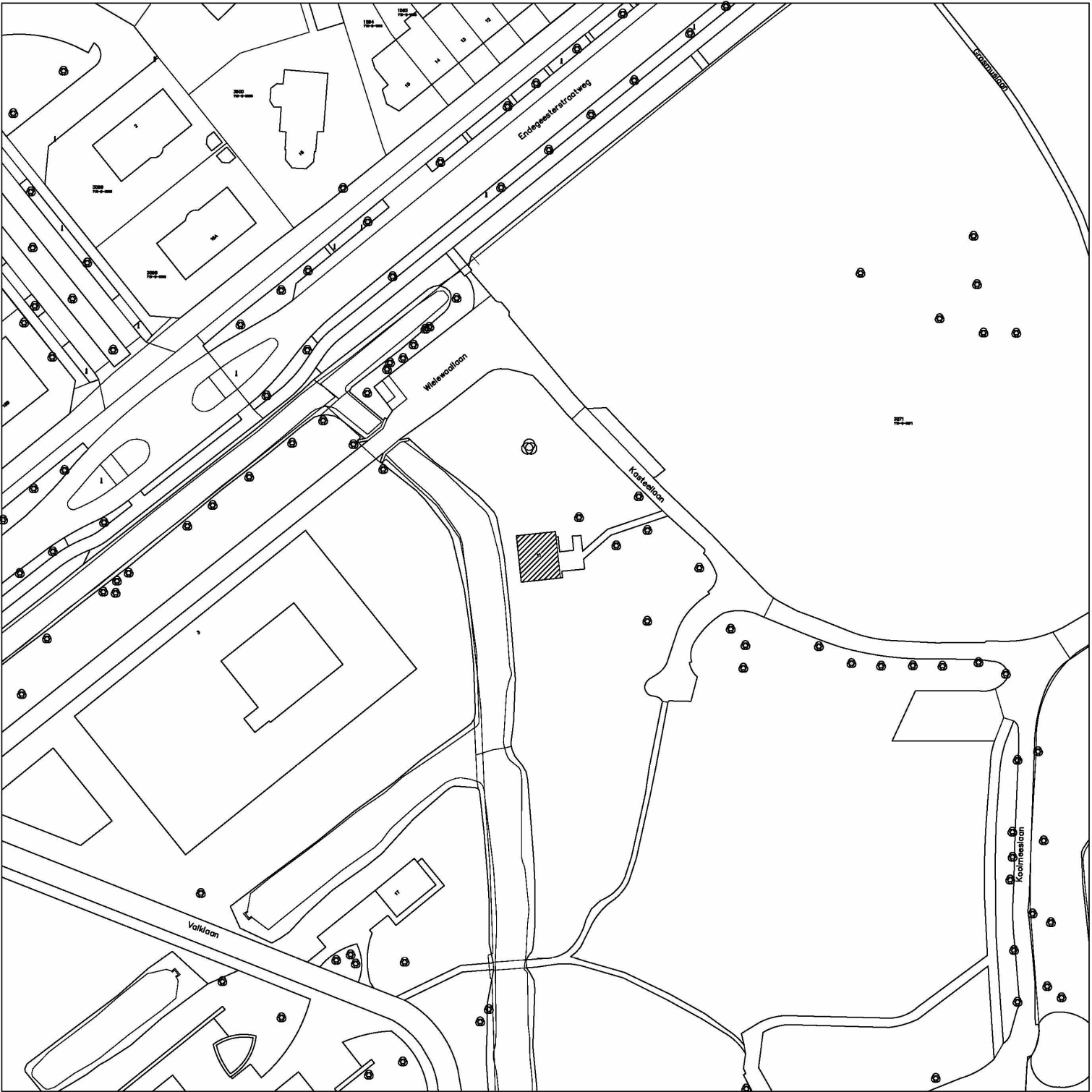
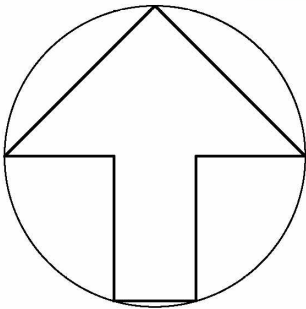
Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
223-03-22_plantoelichting_incl_bijlagen	2023-03-22_plantoelichting incl. bijlagen.pdf	Anders	22-12-2023	In behandeling
2023-09-19_construc-tieberekening_pdf	2023-09-19 constructieberekening.pdf	Constructieve veiligheid complexere bouwwerken	22-12-2023	In behandeling
2023-11-21_fotobijlage_pdf	2023-11-21 fotobijlage.pdf	Anders	22-12-2023	In behandeling
2023-11-21_SO_Boekje_pdf	2023-11-21 SO Boekje.pdf	Anders	22-12-2023	In behandeling
2023-12-21_plantoelichting_pdf	2023-12-21 plantoelichting.pdf	Welstand Gegevens overige wijzigingen monument Gegevens wijzigen monument door bouwen	22-12-2023	In behandeling
Bijlage_A_oorspr_bouwtekeningen_pdf	Bijlage A oorspr. bouwtekeningen-.pdf	Anders	22-12-2023	In behandeling
bijlage_B_2023--12-2-1_mortuarium_pdf	bijlage B 2023-12-21 mortuarium.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Gegevens overige wijzigingen monument Gegevens wijzigen monument door bouwen	22-12-2023	In behandeling
cultuurhistorische_notitie_mortuarim_pdf	Bijlage C cultuurhistorische notitie mortuarim.pdf	Anders	22-12-2023	In behandeling
e_D_23kasteel_conceptadvies_20231221_pdf	Bijlage D 23kasteel_conceptadvies_20231221.pdf	Constructieve veiligheid complexere bouwwerken	22-12-2023	In behandeling
Bijlage_E_fotos_2023-11-21_pdf	Bijlage E fotos 2023-11-21.pdf	Anders	22-12-2023	In behandeling

Situatie tekening nieuwe locatie mortuarium [redacted]

opdrachtgever :		project :		projectnr.	tek. nr.	fase :				
5.1.2.E		Mortuariumgebouw		8153	02	omgevingsvergunning				
Haagweg 13a		Kasteellaan 11		schaal						
5.1.2.E		5.1.2.E		1:500						
						getekend	datum	wijz:		
						AK	26-01-2024	08-03-2024		
ADRES		5.1.2.E	5.1.2.E	TEL	5.1.2.E	E-MAIL		info@marcelvandijk.com	WEB	www.marcelvandijk.com

Situatie tekening huidige situatie

opdrachtgever :

5.1.2.E
5.1.2.E
5.1.2.E

project :

Mortuariumgebouw
Kasteellaan 11
5.1.2.E

projectnr.

8153

tek. nr.

BT00

fase :

schetsontwerp

getekend

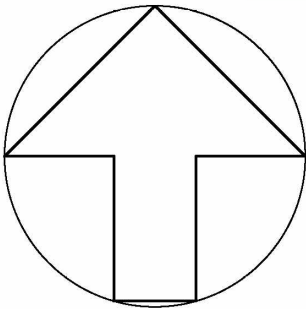
AK

datum

23-02-2023

wijz:

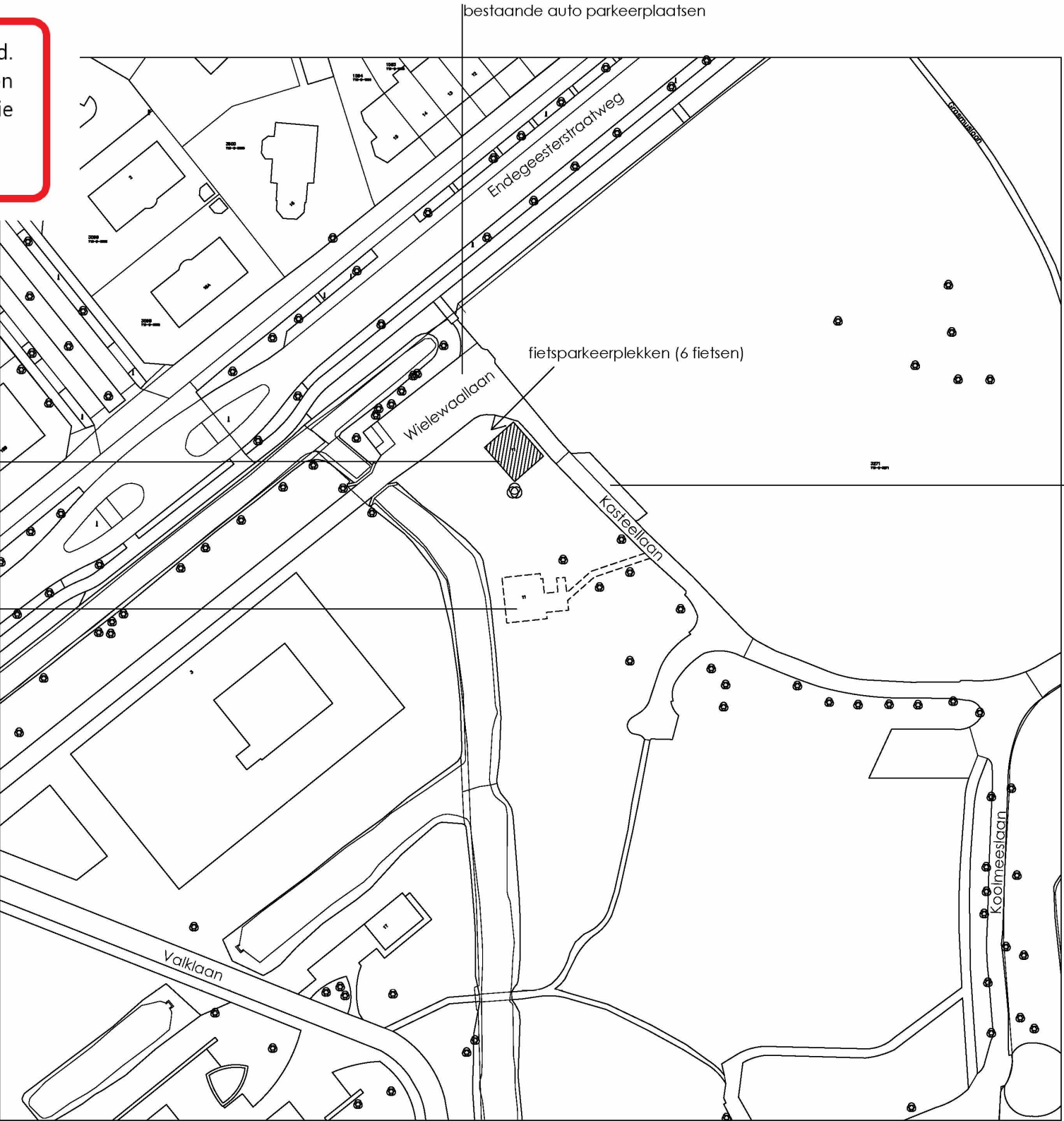
21-11-2023

Let op: de locatie van het gebouw is gewijzigd. De locatie die hier is weergegeven maakt géén deel uit van de vergunning. De correcte locatie wordt weergegeven op bijlage '2024-03-08 Situatiekening mortuarium'

nieuwe locatie voormalig mortuariumgebouw

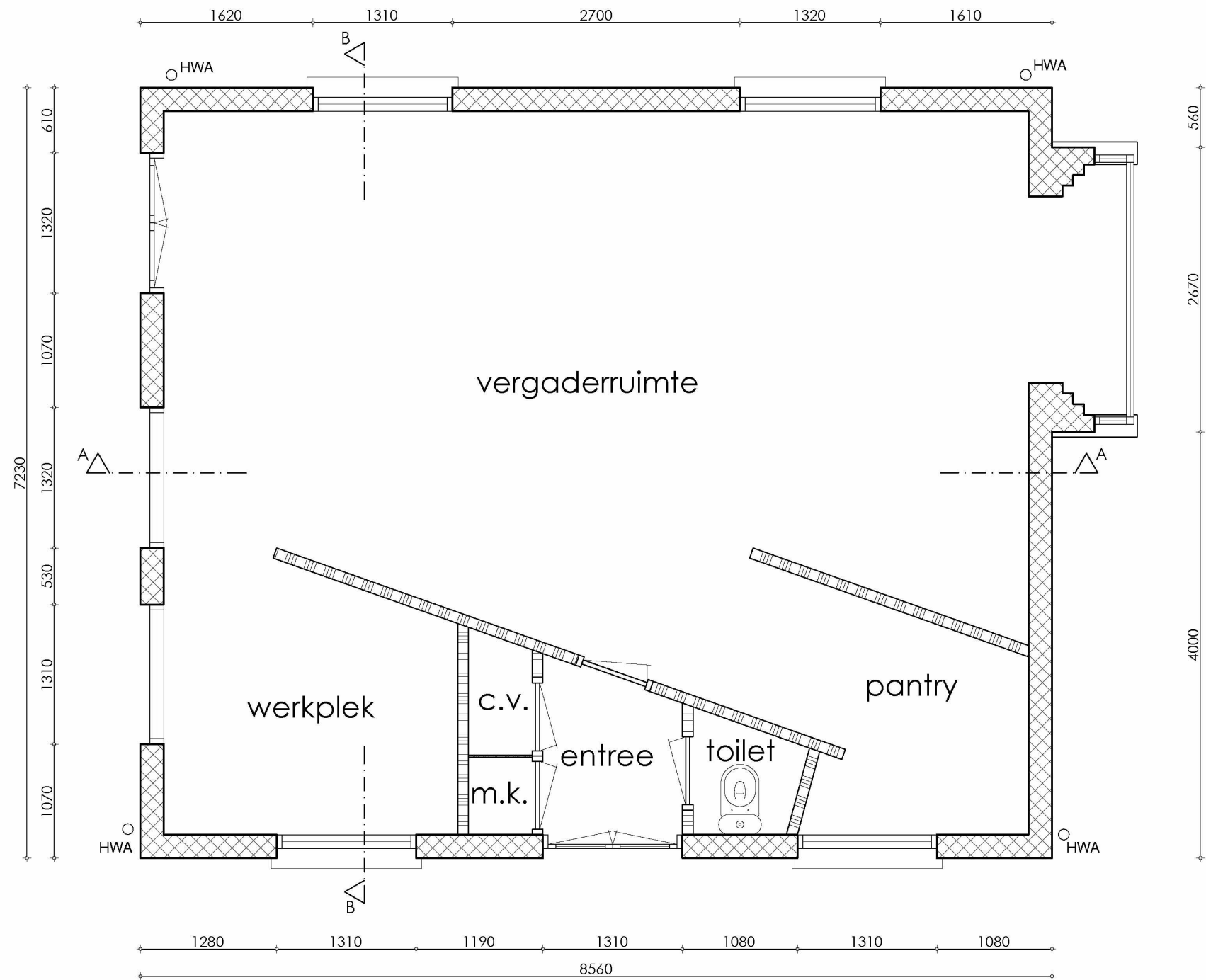
huidige locatie voormalig mortuariumgebouw

Situatie tekening geplande locatie

opdrachtgever :	project :	projectnr.	tek. nr.	fase :
5.1.2.E	Mortuariumgebouw	8153	NT00	schetsontwerp
5.1.2.E	Kasteellaan 11	schaal		getekend
5.1.2.E	5.1.2.E	1:1000		AK
				datum
				22-03-2023
				wijz:
				21-11-2023
ADRES 5.1.2.E 5.1.2.E TEL 5.1.2.E 5.1.2.E @marcelvandijk.com WEB www.marcelvandijk.com				

Plattegrond voormalige indeling voor de brand (laatst vergunde situatie)

opdrachtgever :

5.1.2.E
5.1.2.E
5.1.2.E

project :

Mortuariumgebouw
Kasteellaan 11
5.1.2.E

projectnr.

8153

tek. nr.

BT03

fase :

schetsontwerp

getekend

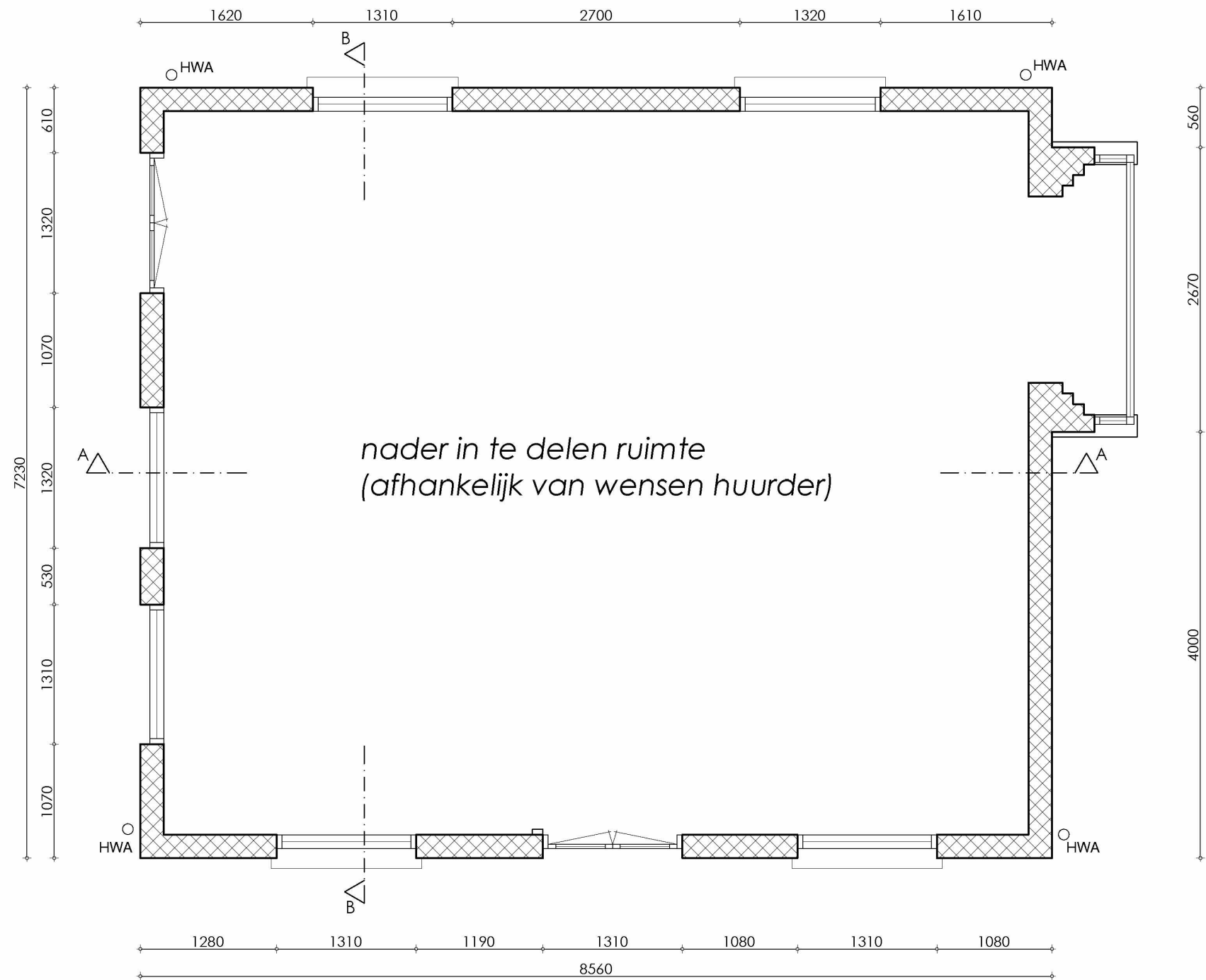
AK

datum

22-03-2023

wijz:

21-11-2023

Kasko herbouw (indeling volgt later)

opdrachtgever :

5.1.2.E
5.1.2.E
5.1.2.E

project :

Mortuariumgebouw
Kasteellaan 11
5.1.2.E

projectnr.

8153

schaal

1:50

tek. nr.

BT04

fase :

schetsontwerp

getekend

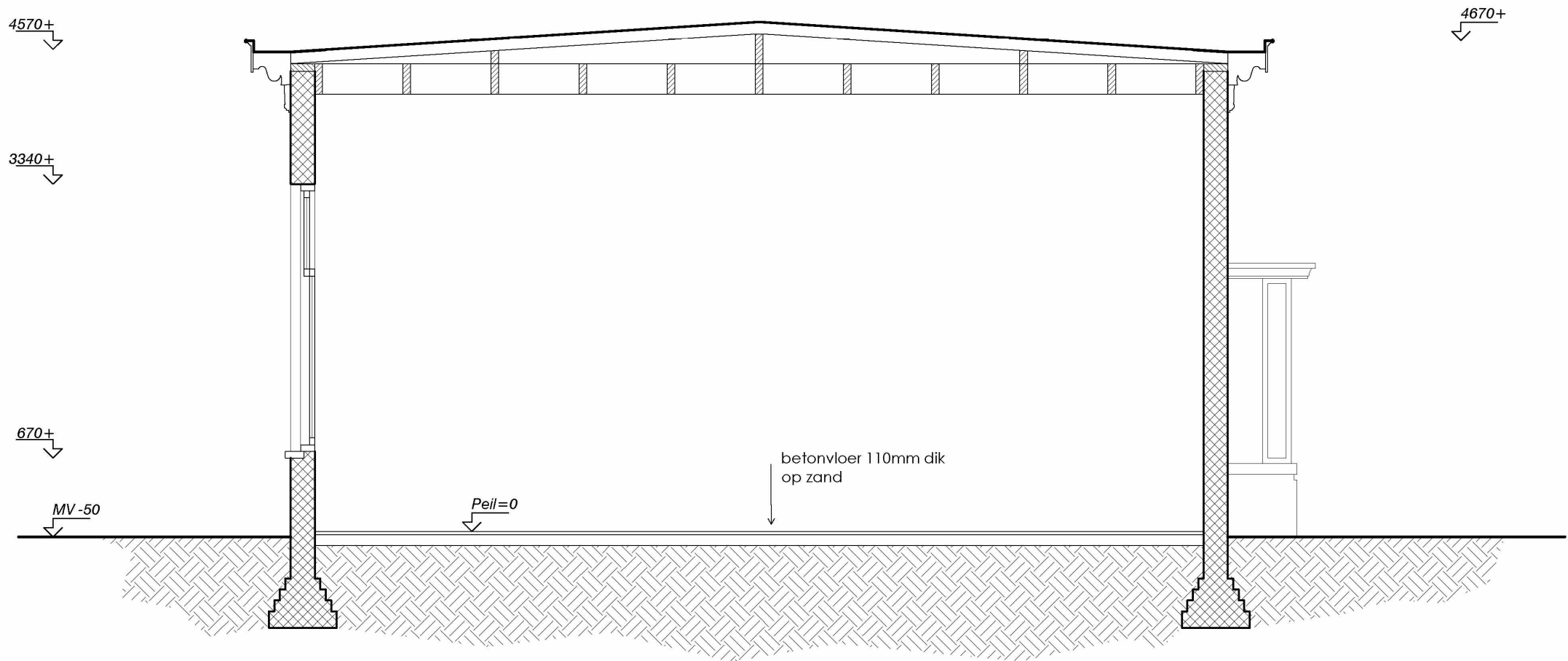
AK

datum

22-03-2023

wijz:

21-11-2023

Doorsnede A-A

5.1,2,E
5.1,2,E
5.1,2,E

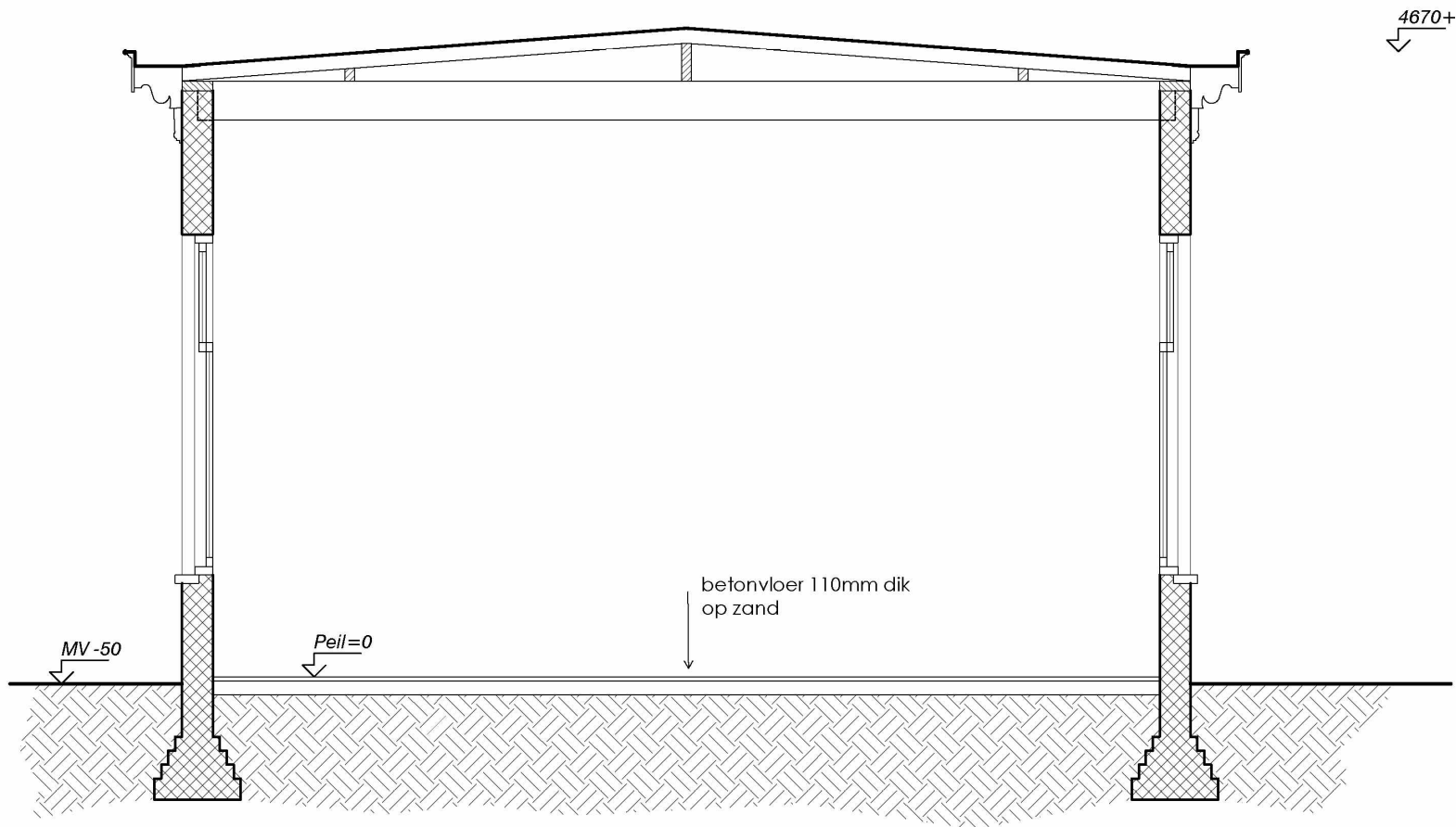
project :
Mortuariumgebouw
Kasteellaan 11
5.1,2,E

projectnr.
8153
schaal
1:50

tek. nr.
BT05

fase :
schetsontwerp

getekend datum wijz:
AK 22-03-2023 21-11-2023

Doorsnede B-B

5.1,2,E
5.1,2,E
5.1,2,E

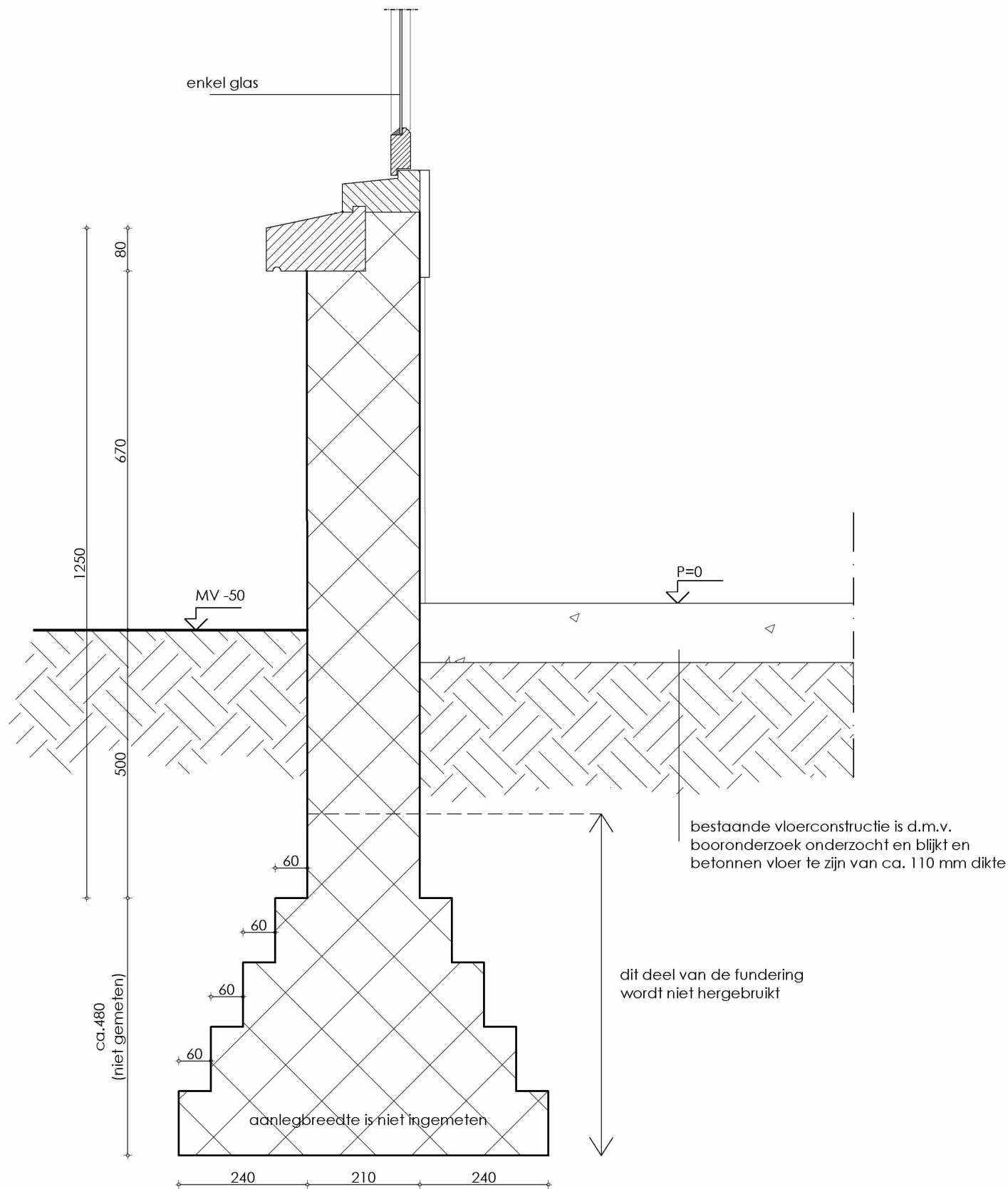
project :
Mortuariumgebouw
Kasteellaan 11
5.1,2,E

projectnr.
8153
tek. nr.
BT06
schaal
1:50

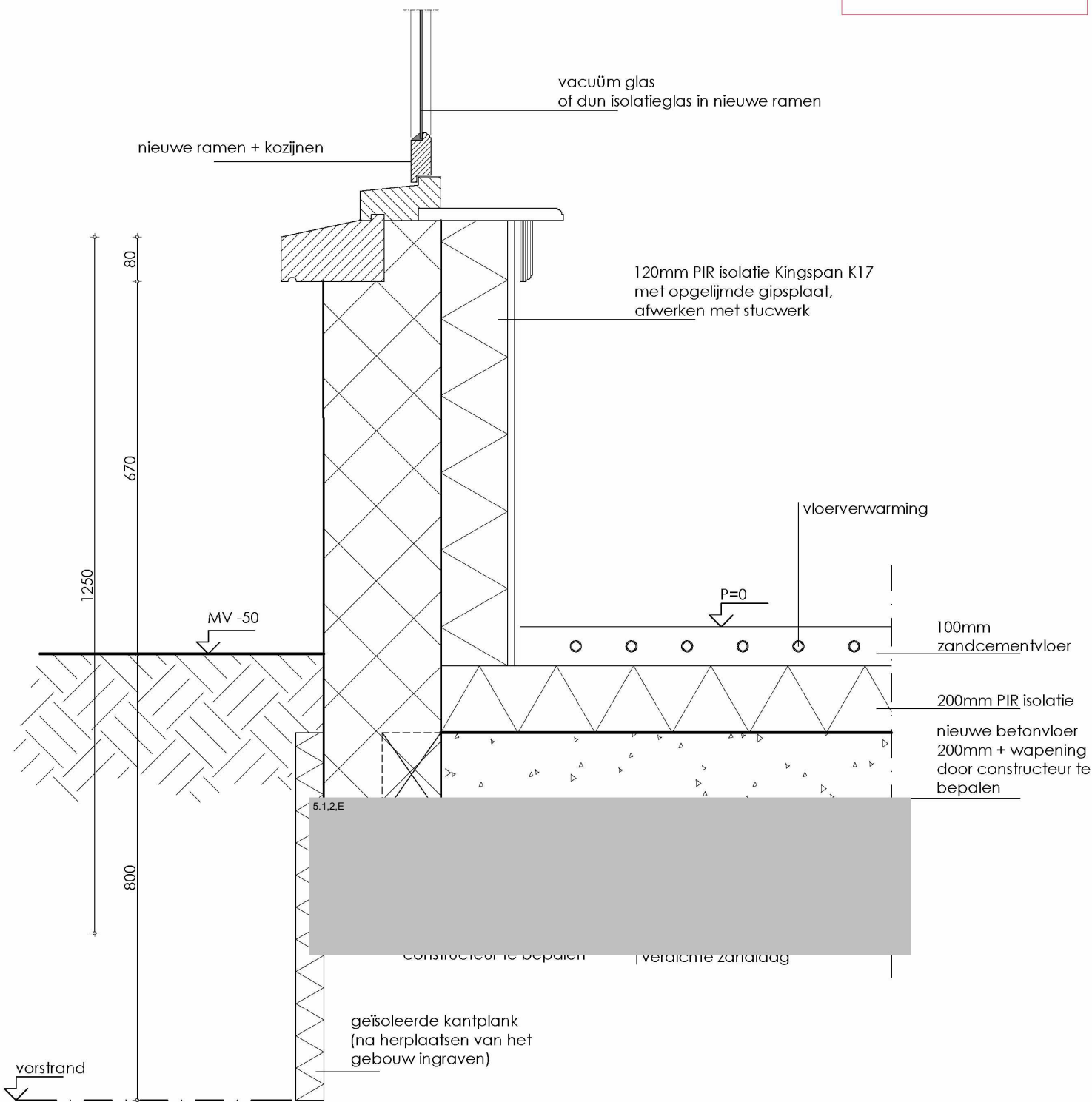
fase :
schetsontwerp

getekend datum wijz:
AK 22-03-2023 21-11-2023

ADRES 5.1,2,E 5.1,2,E TEL 5.1,2,E 5.1,2,E @marcelvandijk.com WEB www.marcelvandijk.com

bestaande toestand fundering

nieuwe toestand fundering (na verplaatsen gebouw)

funderingsdetail

5.1.2.E

5.1.2.E

5.1.2.E

project :
Mortuariumgebouw
Kasteellaan 11
5.1.2.E

projectnr.
8153
schaal
1:10

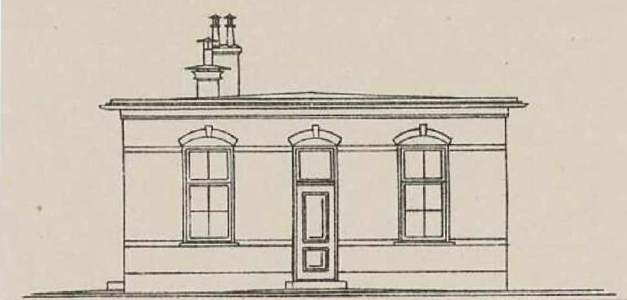
tek. nr.
D01

fase :
schetsontwerp

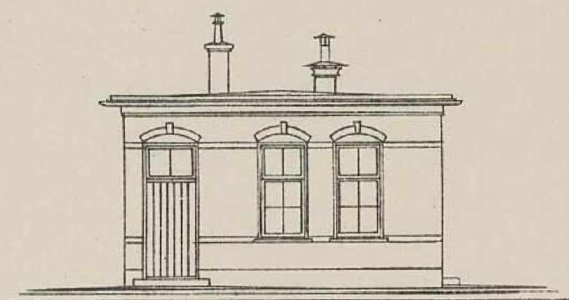
getekend datum wijz:
AK 11-09-2023 21-11-2023

ADRES 5.1.2.E 5.1.2.E TEL 5.1.2.E 5.1.2.E @marcelvandijk.com WEB www.marcelvandijk.com

VOORGEVEL

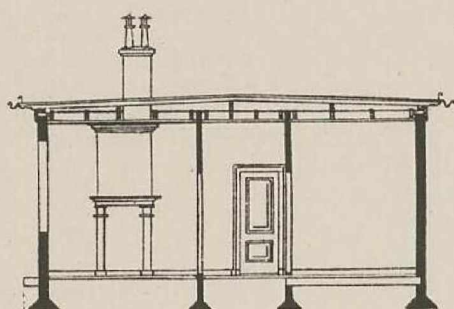
ZIJGEVEL

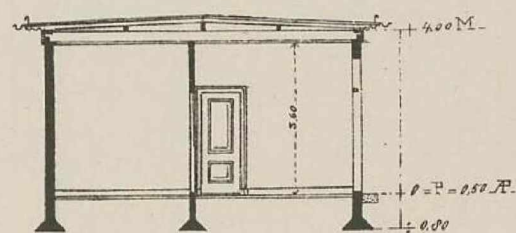
7682673_1703253654171_Bijlage_A_oorspr._bouwtekeningen.pdf

Gemeente Oegstgeest
Beheert bij besluit van burgemeester en
wethouders van Oegstgeest
Datum: 20-06-2024
Ora kenmerk: Z/24/1.83765

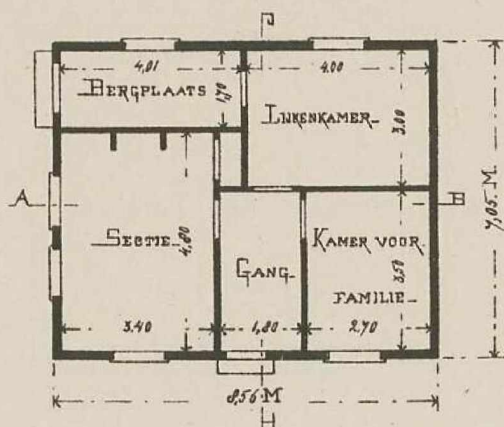
DOORSNED E A B

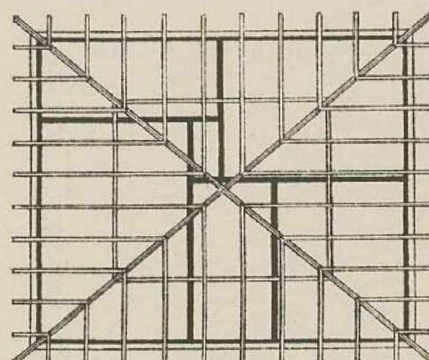
DOORSNED E C D

HEGANEGROND

KAPGROND

CULTUURHISTORISCHE NOTITIE Voormalig Mortuarium, Kasteellaan 11**I PASPOORTGEGEVENS**

Plaats	Oegstgeest
Straat/huisnummer	Kasteellaan 11
Postcode	2342 EG
Kadastrale aanduiding	3271
Datering object	1897
Architect/ontwerper	Gemeentewerken Leiden, gemeentearchitect H. Paul
Opdrachtgever	Gemeente Leiden
Uitvoerder	Aannemer 5.1.2.E
Objectnaam	Voormalig mortuarium
Oorspronkelijke functie	Lijkenhuisje krankzinnigengesticht Endegeest
Voormalige functie	Mortuarium
Huidige functie	Tijdelijke verhuur
Typologie gebouw	Paviljoen, onderdeel van paviljoenstelsel
Bouwstijl	Neorenaissance
Pasfoto	
Opsteller(s) omschrijving	5.1.2.E architectuurhistoricus
Datum	2 november 2020
Opmerking terminologie	In dit rapport zal zo nu en dan het oorspronkelijke woord gesticht en krankzinnigengesticht gebruikt worden. De latere term is instelling voor geestelijke gezondheidszorg: GGZ.

II HERKENNINGSGEGEVENS:

Situering	Vrijstaand paviljoen, gelegen in park
Bouwdelen	Eenlaags hoofdvolume
Hoofdvorm bouwdelen	Rechthoekig hoofdvolume, in hoofdzakelijk een laag met vrijwel plat dak, opgemetseld uit baksteen met lichtgekleurde banden, en een niet-oorspronkelijke erker.

III SPECIFIEKE BIJZONDERE ONDERDELEN

Exterieur	Vrijwel symmetrisch hoofdvolume, met een centrale entree voorgevel, afgesloten door een geprononceerde daklijst. Horizontale indruk paviljoen versterkt door lichtgekleurde speklagen in metselwerk. Dakbedekking niet zichtbaar door flauwe hellinghoek.
Interieur	Het interieur is grotendeels vernieuwd. Alleen het portaal achter hoofdentree verwijst in structuur nog naar oorspronkelijke indeling. (De interieurschouw vond plaats van buitenaf via vensters. Een groot deel (niet alle) ruimtes waren zichtbaar. Om privacy-redenen zijn geen interieurfoto's geplaatst: in gebruik als woning)

IV HISTORISCHE CONTEXT

Cultuurhistorische waarden in de brede zin

Cultuurhistorische context

Inleiding

Het voormalige mortuarium is oorspronkelijk in 1897 gebouwd als onderdeel van het Krankzinnigengesticht Endegeest. Daarmee behoort het tot de eerste bouwphase van het complex. Vanaf 1897 ontstond in fases de instelling voor geestelijke gezondheidszorg aan de Endegeesterstaatweg in Oegstgeest. Het bestond uit drie afdelingen die alle drie waren opgebouwd uit meerdere paviljoens op een eigen terrein: 1. Het 'krankzinnigengesticht Endegeest' (vanaf 1897); 2. Het 'sanatorium voor zenuwlijders Rhijngeest' vanaf 1901; en 3, als laatste 'de afdeling voor jeugdige idioten Voorgeest', geopend in 1912. De onderdelen lagen naast elkaar. De voorziening bleek geen statisch complex. Na de start zouden de oorspronkelijke gebouwen meerdere malen worden aangepast en nieuwe gebouwen toegevoegd. Tevens zijn gebouwen gesloopt. Van de eerste bouwphase 1897/1898 resteren thans (oktober 2020) nog slechts drie gebouwen. Dit mortuarium, Paviljoen E voor onrustige mannen uit 1897 (Kasteellaan 5, 7) en de kolenloods uit 1898 (ten westen van de centrale werkplaats uit 1919).

Paviljoenstelsel

Kenmerkend voor de opzet van Endegeest was de bouw in de vorm van meerdere paviljoens in een park, waarbij elk paviljoen bestemd was voor specifieke functies. Zowel reguliere ziekenhuizen als GGZ-instellingen werden rond 1900 in Nederland (en ook daarbuiten in de westerse wereld) geregeld opgezet met een paviljoenstelsel (Mens 2003, p. 93 v.v., 106-107; Oosthuis & Gijswijt-Hofstra 2008, p. 96-100). Het concept voor het paviljoenstelsel was onder meer afkomstig uit Duitsland, waar het rond de jaren zestig en zeventig van de negentiende eeuw ontstond. In Nederland werd het voor het eerst toegepast voor de bouw van het gesticht Veldwijk te Ermelo, in 1884. Het idee achter het paviljoenstelsel had betrekking op de

behandeling. Patiënten werden in groepen verdeeld, die bij elkaar pasten, en in kleine overzichtelijke afdelingen behandeld en ondergebracht. Ze leefden in kleine, min of meer huiselijke groepen, met eigen voorzieningen. Alsof het een grote familie betrof. Met artsen en zusters aan het hoofd. En in het paviljoen eigen voorzieningen als eet- en slaapruintes, en dagbestedingsruimtes. En een eigen stuk tuin. In die tijd waren vrouwen en mannen gescheiden, in eigen delen van de instelling. Specifiek voor Endegeest was de opbouw in verschillende groepen patiënten, variërend van paviljoens voor 'zieken', 'rustigen' en 'halfrustigen en onzindelijken' en 'onrustigen'. Dat werd ook ruimtelijk vertaald. Dicht bij het op de hoofdas gelegen centrale paviljoen (langs de Endegeesterstraatweg), lagen de paviljoens voor de rustigste en zieke patiënten. Verder verwijderd daarvandaan, omgeven door meer bomen en dus meer beschut, lagen de paviljoens voor onrustige patiënten. Zij werden ook wel 'storenden' genoemd. Zij hadden meer rust gedurende de behandeling nodig (Blok Vijselaar 1998).

Bij deze patiëntenpaviljoens voor mannen en vrouwen, hoorden ook enkele collectieve paviljoens. Het mortuarium is er daar een van. Hier werden overleden patiënten opgebaard als voorbereiding op de begrafenis of crematie. Andere collectieve paviljoens in 1897 zijn bijv. het centrale paviljoen (hoofd- en administratiegebouw), een keukengebouw, washuis en barak voor besmettelijke ziekten. Ook het kasteel kreeg een ondersteunende functie in de verpleging (ELO: PV288000-1). Bij de opening werden de reinheid en ordelijkheid van het complex onderstreept: 'alles ademt reinheid, netheid en orde' tekende de redacteur op. De inrichting was 'streng eenvoudig' (Leidsch Dagblad, 30 december 1897).

Van dit ontwerp uit 1897 verscheen een gedrukte uitgave waarbij situatie en de paviljoens in elf bladen werden getekend. Een serie van elf bladen in steendruk (ELO: PV288000-1-11).

Park Endegeest, Rhijngeest en Voorgeest

Een ander kenmerk (naast het paviljoenstelsel) van *Endegeest* was de keuze voor een zogeheten buitengesticht, dat wil zeggen dat de instelling gerealiseerd is buiten de stad, buiten de drukke stedelijke omgeving, in een rustige, landelijke omgeving. Daarvoor waren zogeheten 'stadsgestichten' gebruikelijk, gebouwd in een stedelijke omgeving. In dit geval werd gekozen voor een park, min of meer aangelegd in een landschapsstijl, met gebogen paden en paviljoens gesitueerd tussen bomen en enkele open grasvelden. Endegeest is gerealiseerd op een voormalig buiten, Endegeest, dat bestond uit een kasteel met een groot omliggend park. De oorsprong van buitenplaats Endegeest gaat terug tot omstreeks 1650, toen het kasteel werd herbouwd, en een buitenplaats werd gerealiseerd (RDMZ 2006). Tegelijk met de oprichting van het gesticht (krankzinnigengesticht, psychiatrisch ziekenhuis) Endegeest dat in 1897 werd geopend, werd ook de naastgelegen buiten *Rhijngeest* aangekocht, en onderdeel van het GGZ-complex. Rhijngeest werd in 1895-1899 door de gemeente Leiden aangekocht, het landgoed inclusief percelen weilanden. Hier werd een sanatorium gesticht (de latere Jelgersmakliniek, sinds 1999 gemeentehuis). In 1901 opende het nieuwe sanatorium-deel met meerdere paviljoens (Lameris 2006, p. 142-155).

Met de realisatie van *Voorgeest*, geopend in 1912, werd de bouw van paviljoens voortgezet. Voorgeest was een nieuwe afdeling bij Endegeest en Rhijngeest. Gesticht Voorgeest was een specifieke jeugdinstituut, bestemd voor kinderen met een GGZ-indicatie: in die tijd 'jeugdige idioten' genoemd. Op een compact terrein lagen bij elkaar gegroepeerd, een jongens- en meisjespaviljoen en een school, en een enkele jaren later gebouwde gymzaal (1919) tegenover de school.

Gemeente Leiden en Universiteit en bevolking

Opdrachtgever voor het gesticht was de gemeente Leiden. Dat was op zich bijzonder omdat de opvang van patiënten in de geestelijke gezondheidszorg wettelijk een provinciale taak betrof. Endegeest was echter niet uniek in dit opzicht. Ook het in 1909 opgerichte Maasoord, van de Gemeente Rotterdam, was een gemeentelijk initiatief.

Specifiek voor Endegeest was de nauwe band met de universiteit. De Rijksuniversiteit Leiden was nauw betrokken bij de oprichting en verdere ontwikkeling van het gesticht. Endegeest had een universitaire kliniek, waaraan universitair onderzoek en onderwijsfuncties verbonden waren. Zo werd universitair onderwijs gegeven in ruimtes van de GGZ-instelling. In een studie over de geschiedenis van het Endegeest-complex wordt het omschreven als 'een voor Nederland unieke combinatie van een krankzinnigengesticht, een universitaire kliniek en een zwakzinnigeninrichting, alle onder een beheer' (Blok Vijselaar 1998, p. 13).

Gesticht Endegeest was onder de bevolking uit de omgeving vele jaren zeer bekend als GGZ-instelling.

Bouwgeschiedenis

Oorspronkelijke bouw

Het voormalig mortuarium is op 30 december 1897 geopend, als onderdeel van krankzinnigengesticht (de latere GGZ-instelling) Endegeest dat was opgezet als een paviljoenstelsel. Het ontwerp van het complex, en waarschijnlijk ook van dit gebouw, is gemaakt door de gemeentearchitect H. Paul, van de Dienst Gemeentewerken (Driessen 1941). Hij wordt als 'de gewezen gemeentearchitect H. Paul' genoemd 'die het gesticht ontworpen' heeft in het krantenbericht over de officiële opening (Leidsch Dagblad, 30 december 1897). Als aannemer vermeldde hetzelfde krantenbericht 5.1.2.E

Het ontwerp voor het mortuarium komt op de situatietekening voor het gehele complex met de nieuwe paviljoens uit 1897 (PV28800.1). Het is gebouw H: 'Lijkenhuis'. Het lijkenhuis is op de serie van 11 bladen getekend op het blad gezamenlijk met de barak voor besmettelijke ziekten (PV. 28800.11). In het gebouw werden overleden patiënten binnen het gestichtsterrein opgebaard en was gelegenheid tot afscheid nemen. Er was ook een sectiekamer.

Latere aanpassingen

Na de opening in 1897 is het exterieur van het paviljoen in geringe mate aangepast. Het interieur daarentegen is vrijwel geheel recent. De nieuwe indeling heeft een moderne en cultuurhistorisch niet-waardevolle afwerking van wanden, plafond en vloer aan zichtzijde. De belangrijke exterieuraanpassingen worden hieronder genoemd.

- Een belangrijke aanpassing die aan het exterieur zichtbaar is, is de toevoeging van een erker in de rechter zijgevel. Hier is een oorspronkelijke blinde muur van de linnenkamer voorzien van een erker.

- De gevelindeling is verder in grote lijnen niet aangepast. De indeling van de vensters in zes ruiten (schuifvensters) is nog bestaand. De hoofdeur, aan voorgevel, oogt nog als de oorspronkelijke dubbele paneeldeur. Wel is de dubbele houten deur aan de linker gevel, oorspronkelijk toegang gevend tot een berging, later voorzien van een dubbele deur met twee ruiten (de bovenste twee panelen zijn vervangen door glas).

- Mogelijk zijn de dakconstructie en dakafwerking geheel vernieuwd, tegelijk met de vernieuwing van de binnenwanden.

- Deze wijzigingen sluiten aan bij nieuw gebruik: thans is het gebouw in gebruik als woning.

Stedenbouwkundige context

De landgoederen Endegeest en Rhijngeest, dat wil zeggen de buitens met park, bos en omliggende weilanden, werden voor een groot deel in 1895-1899 in fases aangekocht, door de gemeente Leiden. Daarna werden in de loop der jaren steeds nieuwe gebouwen op het terrein gerealiseerd, aangepast, en enkele gebouwen zijn inmiddels ook weer verdwenen.

Zowel Endegeest, Voorgeest als Rhijngeest waren opgezet volgens het paviljoenstelsel, en lagen naast elkaar. De hoofdontsluiting vond plaats via de Endegeesterstraatweg/Rhijngeesterstraatweg, op dat moment de Straatweg geheten tussen Amsterdam en Den Haag. Het complex werd door de min of meer noord-zuid lopende straatweg in tweeën gedeeld. Zuidoostelijk van de weg lagen de hoofdonderdelen van Endegeest en Voorgeest. Noordwestelijk van de weg lag voornamelijk sanatorium Rhijngeest. In 1910 lag de hoofdtoegang tot Endegeest centraal op de hoofdas van het hoofdpaviljoen. De entree tot Rhijngeest lag noordelijker, in het verlengde van een as van een zijweg dwars op de straatweg.

Het mortuarium maakte onderdeel uit van het eerste complex dat gesticht Endegeest vormde. Bij het kasteel Endegeest verrezen een hoofdgebouw, acht paviljoens, een keuken, wasplaats, het lijkenhuis en een barak voor besmettelijke ziekten (PV.28800). Dat complex, ontworpen door ^{5.1.2.E} werd in 1897 geopend. Gebouw A, het hoofdgebouw, aan de noordzijde, langs de Endegeesterstraatweg, vormde een centrale middenas. Georiënteerd op die as, ten zuiden, lagen de andere paviljoens.

Relatief afgelegen daarvan lag het mortuarium. Het wordt iets dichterbij de straatweg gebouwd, dan op de situatietekening (1897) wordt aangeduid (PV28800.1). Enigszins uit het

blikveld, langs de rand, aan de noordwestzijde van het terrein. Wel lag het goed bereikbaar voor het verkeer aan de Endegeesterstraatweg. Vlakbij lag een nevenentree tot het terrein noordelijk van het paviljoen gelegen, langs het hoofdpad dat in een gebogen vorm over het gehele complex liep (nog steeds bestaat dit pad).

Aanpassing gebied

Thans (oktober 2020) is een groot deel van de paviljoens van Endegeest en Voorgeest afgebroken. Van de eerste opzet van Endegeest uit 1897 resteren slechts nog twee paviljoens (naast het kasteel): paviljoen E voor mannen en dit lijkenhuisje. Wel zijn meerdere later gebouwde paviljoens, na 1897 gebouwd, bewaard. Voorbeelden daarvan (niet uitputtend) zijn het gymnastiekgebouw, weidepaviljoen, centrale werkplaats, transformatorhuis, recreatiegebouw, en natuurlijk het kasteel, dat ook een functie had in de opzet van de instelling. Sanatorium Rhijnegeest ligt minder op zichtafstand, relatief verder weg. De rustige ligging van het mortuarium is in de loop der tijd wel veranderd, doordat de omgeving veranderde. Het merendeel van de paviljoens uit 1897 is zoals gezegd inmiddels afgebroken. Het paviljoenstelsel is nog wel te ervaren doordat andere paviljoens nog wel resteren. Ook ligt het pand nog steeds aan het hoofdpad in het park, de Kasteellaan, waardoor de oorspronkelijke voorkant nog steeds zo functioneert. Van de parkaanleg is het gebogen hoofdpad over het park, langs het kasteel en mortuarium nog bestaand. Er loopt een pad vanaf het hoofdpad naar het gebouw.

Typologie

In het lijkenhuis waren de belangrijkste functies zoals die op het ontwerp staan aangegeven: een sectiekamer, linnenkamer en wachtkamer voor familieleden (PV28800.11). De sectiekamer was eenvoudig rechthoekig van vorm maar ook min of meer voornaam, met een symmetrisch geplaatste grote schoorsteen, en vensters aan meerdere zijden. Centraal achter de voordeur lag een gang, die alle ruimtes ontsloot. Alleen een bergplaats, aan achterzijde, was toegankelijk via een eigen toegang aan de zijgevel. In een krantenbericht over de opening werden de functies iets anders omschreven. Het bericht noemde de sectiekamer en een rouwkamer. Mogelijk had de ruimte een dubbelfunctie (Leidsch Dagblad, 17 januari 1898).

Architectonische verschijningsvorm (exterieur en interieur)

Het paviljoen is in 1897 in een bouwlaag opgetrokken. Het wordt afgedekt door een heel licht hellend dak, nauwelijks zichtbaar vanaf de openbare weg. Een gemetselde schoorsteen en een ontluchtingskanaal van de sectiekamer steken boven het dakvlak uit (thans vervangen door een moderne schorsteen). De houten lijst, onder het overstek van de dakplaat, is voorzien van een regelmatige reeks opengewerkte vormen, in de vorm van een klavertje drie (mogelijk zijn dat ventilatiegaten van de oorspronkelijke ruimte tussen het plafond en het dak). Het dak is op de oorspronkelijke ontwerptekening aangeduid met een constructie van 'houtcementdaken' (PV28800-11). De 'barak voor besmettelijke ziekten' was ook van zo'n dak voorzien.

Het paviljoen is gebouwd in de stijl die overeenkwam met andere paviljoens uit deze eerste opzet (1897). De verschijningsvorm van het exterieur was symmetrisch en rustig met repeterende vormen, zoals reeksen vensters, en een centrale entree partij in de voorgevel. De vensters, voorzien van roedenverdeling met zes ruiten, waren opgebouwd als schuifvenster met bovenlicht. De gevels zijn opgemetseld uit een donkere baksten, met lichte banden die voor verlevendiging en ritmering zorgen. De strekken hebben lichte aanzetstenen. Bij de gemetselde strekken zijn de bovendorpels voorzien van geknipt lood, wat getuigt van ambachtelijke werkwijzen.

De voordeur en zijdeur hebben een tweeruits bovenlicht. De voordeur oogt nog als de oorspronkelijke dubbele houten paneeldeur. De dubbele zijdeur links is zoals gezegd later gedeeltelijk voorzien van glasruiten. De later gerealiseerde erker aan de zijgevel is niet van cultuurhistorisch hoge waarde.

Ensemble

Het gebouw is door stijl, bouwperiode en oorspronkelijke functionele samenhang een ensemble met het gelijktijdig gebouwde Paviljoen E voor onrustige mannen (Kasteellaan 5, 7), nog bestaand. Bovendien is het pand gesitueerd in het Rijksbeschermd dorpsgezicht 'Wilhelminapark en Geesten' in de gemeenten Oegstgeest en Leiden (RDMZ 2007).

Omdat er geen overzicht is van bewaard gebleven lijkenhuisjes in Nederland op terreinen van GGZ-instellingen gebouwd voor 1940 is het lastig de nationale zeldzaamheidswaarde aan te geven.

1. Locatie, object bij stip-markering
(bron: PDOK-view, 5 okt 2020)

2. Paviljoen in park

3. Voorgevel

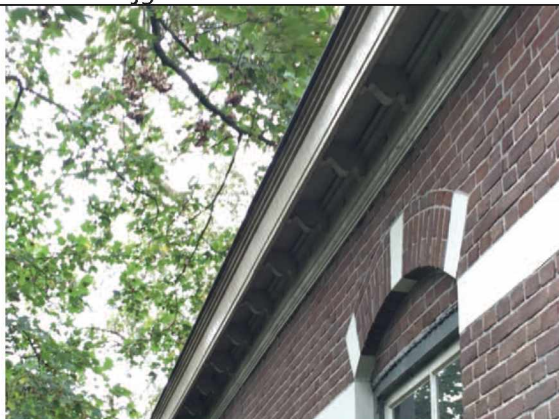
4. Hoofdentree voorgevel

5. Linker zijgevel

6. Achtergevel

7. Gesneden gootklampen

8. Openingen in lijst voorgevel

9.Rechter zijgevel

10.Latere erker

11.Situatie Endegeest in 1913, locatie
 lijkenhuis omcirkeld (bewerking auteur)
 (bron: Blok Vijslaar 1998, p. 22)

12.Situatie Endegeest, 1897. Het lijkenhuisje
 wordt op een net iets andere plaats
 getekend, dan uiteindelijke realisatie. Het
 wordt dichterbij de straatweg gebouwd.
 (ELO: PV28800.1 Maker onbekend)

VI BRONNEN

- Beeldbank ELO; Bestektekeningen gemeente werken Leiden PV nummers
- Bouwtekeningen Bouwarchief gemeente Leiden; dossier 1010A
- Fotocollectie ELO (beeldbank)
- Krantendatabase ELO/Delpher;
- Redactie, 'De officiële opening van het krankzinnigengesticht Endegeest', in: *Leidsch Dagblad*, 30 december 1897
- Redactie, 'Het krankzinnigengesticht Endegeest', in: *Leidsch Dagblad*, 15 januari 1898
- Redactie, 'Het krankzinnigengesticht Endegeest (slot)', in: *Leidsch Dagblad*, 17 januari 1898
- Redactie, 'Opening van het gesticht voor jeugdige idioten Voorgeest', in: *De courant*, 24 januari 1912

Bronnen en literatuur:

- G. 5.1.2.E *Terug naar Endegeest. Patiënten en hun behandeling in het psychiatrisch ziekenhuis Endegeest 1897-1997*, Nijmegen 1998
- G.L. 5.1.2.E *werken der stad Leiden 1809-1931*, Leiden 1941
- M. Lameris, *Mooi gebouwd. Monumenten van Oegstgeest*, Gemeente Oegstgeest/Tast 2006
- N. 5.1.2.E (e.a.), *De architectuur van het psychiatrisch ziekenhuis*, Wormer 2003
- H. Oosthuis, 5.1.2.E *Verward van geest en ander ongerief. Psychiatrie en geestelijke gezondheidszorg in Nederland (1870-2005), Deel 1*, Houten 2008
- Rijksdienst voor de monumentenzorg (RDMZ), *Toelichting bij het besluit tot aanwijzing van het beschermd dorpsgezicht Wilhelminapark en Geesten, gemeenten Oegstgeest en Leiden*, Zeist 2007
- N. Rooymans-Donszelmann, *Voorheen Voorgeest. Het verhaal van 70 jaar zwakzinnigenzorg in Voorgeest, van 1912 tot 1982*, Krommenie 1982
- E. Starkenburg, *Vorbereiding Endegeest*, Leiden ELO 2020

VII cultuurhistorische waarden,

Cultuurhistorische waarde

- Het pand is van cultuurhistorische waarde als element uit de geschiedenis van de geestelijke gezondheidszorg in Nederland;
- Het heeft een bijzondere cultuurhistorische waarde als onderdeel van een instelling die een universiteitsfunctie had en oorspronkelijk een gemeentelijk gesticht was, wat uniek was in Nederland;

Architectuurhistorische waarde

- Het pand heeft architectuurhistorische waarde als onderdeel van een paviljoenstelsel;
- Het heeft typologische waarde als voorbeeld van een mortuarium van een GGZ-instelling uit de bouwtijd (1897);

Stedenbouwkundige waarden / ensemblewaarden

- Als paviljoen in het park op zichtafstand gelegen langs de openbare weg, de Endegeesterstraatweg;
- Door de vormgeving een geheel vormend met het nog bestaande paviljoen Heren E.;
- Vanwege de situering in het beschermd dorpsgezicht 'Wilhelminapark en Geesten' in de gemeenten Oegstgeest en Leiden;

Gaafheid / authenticiteit

- Vanwege de overwegend grote mate van gaafheid van hoofdvolume, materialen en detaillering van vooral het exterieur;

Zeldzaamheid

-Het pand heeft zeldzaamheidswaarde als enige gebouw met de functie van mortuarium op het terrein van Endegeest uit de eerste bouwphase (1897).

Plantoelichting

Aanvraag omgevingsvergunning verplaatsen en restaureren voormalig mortuariumgebouw Kasteellaan 11 Oegstgeest

Opdrachtgever

5.1.2,E

21 december 2023

Inhoud

1. Algemene project gegevens	3
2. Inleiding	4
3. Bouwhistorie	5
4. Bestemmingsplan	6
5. Omschrijving herbouwplan	7
6. Impressies	11
7. Parkeren	12

Bijlagen

A. Oorspronkelijk bouwtekeningen	
B. Tekeningen bestaande/nieuwe toestand	21 december 2023
C. Cultuurhistorische notitie (5.1.2.E)	
D. Constructietekeningen- en berekeningen	21 december 2023
E. Fotobijlage	21 november 2023

wijz.datum

1. Algemene project gegevens

Project:	Herbouwen Mortuarium (Endegeest)
Adres:	Kasteellaan 11, 5.1.2.E
Kadastrale nummers:	Sectie E nummers 3271
Oorspronkelijk bouwjaar:	1897
Monumentenstatus:	Gemeentelijk monument
Opdrachtgever:	5.1.2.E 5.1.2.E 5.1.2.E
Architect:	Architektenburo Marcel van Dijk vof 5.1.2.E 5.1.2.E T: 5.1.2.E 5.1.2.E
Constructeur:	Adviesbureau 5.1.2.E 5.1.2.E 5.1.2.E

Beknopte omschrijving van de vergunningsaanvraag

Het voormalige mortuariumgebouw van Endegeest heeft een gemeentelijke monumentenstatus en heeft diverse functies gehad, waaronder mortuarium, kantoorruimte en als laatste: antikraak bewoning.

Door twee recente branden heeft het pand ernstige schade opgelopen en moet het herbouwd worden. Vanwege bestemmingsplanwijziging wordt met deze aanvraag omgevingsvergunning het herbouwen en restaureren van het casco van het voormalige mortuarium op een andere locatie aangevraagd. De huurder of gebruikers zijn nog niet bekend, maar het toekomstig gebruik valt wel binnen de bestemming die het bestemmingsplan aangeeft (zie art. 11.1 van het bestemmingsplan).

2. Inleiding

Het voormalige mortuarium heeft als laatst vergund gebruik een vergaderfunctie gehad voor Kwadrant, een onderdeel van Rivierduinen. Nadat Kwadrant het pand heeft verlaten is het antikraak bewoond geweest en tot tweemaal toe door brand geteisterd, waardoor er veel is verwoest en er resteert eigenlijk alleen nog maar een gehavend casco.

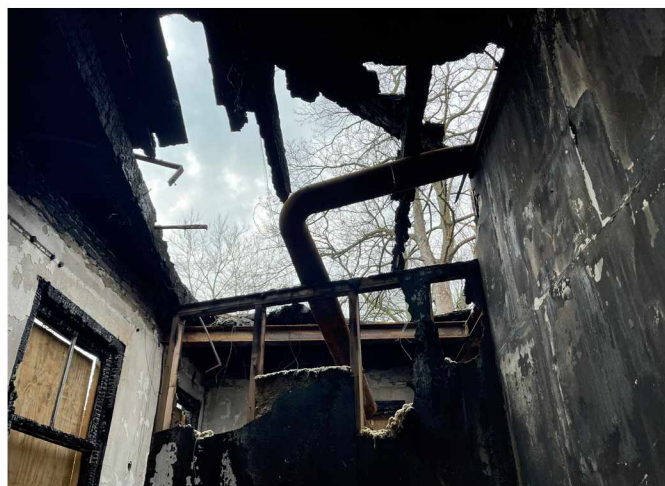
Foto vóór de brand

Foto na de brand

Foto uitgebrand interieur

Het dak is volledig verwoest door de brand

5.1.2.E

het terrein van Endegeest met alle opstallen gekocht en voor dit gebouwtje is er een plan gemaakt om dit terug te brengen. Op de plaats van de huidige locatie van het gebouwtje zijn volgens het bestemmingsplan echter nieuwe ontwikkelingen mogelijk. In het nieuwe bouwvlak volgens het bestemmingsplan krijgt het mortuarium een nieuwe plek. Het mortuarium wordt volledig binnen het bouwvlak van het bestemmingsplan geplaatst.

3. Bouwhistorie

"Het voormalig mortuarium is op 30 december 1897 geopend, als onderdeel van krankzinnigengesticht (de latere GGZ-instelling) Endegeest dat was opgezet als een paviljoenstelsel. Het ontwerp van het complex, en waarschijnlijk ook van dit gebouw, is emaat door de gemeentearchitect H. Paul, van de Dienst Gemeentewerken (Driessen 1941).....

Na de opening in 1897 is het exterieur van het paviljoen in geringe mate aangepast. Het interieur daarentegen is vrijwel geheel recent. De nieuwe indeling heeft een moderne en cultuurhistorisch niet-waardevolle afwerking van wanden, plafond en vloer aan zichtzijde.

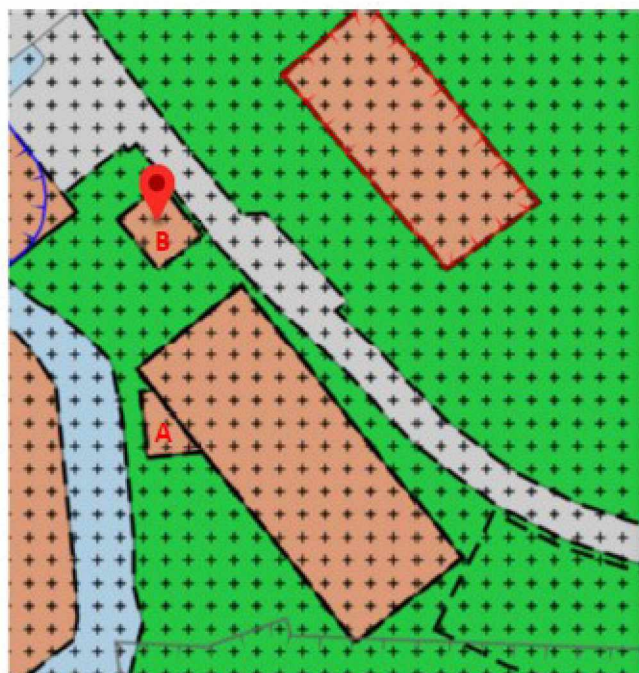
De belangrijke exterieuraanpassingen worden hieronder genoemd.

- Een belangrijke aanpassing die aan het exterieur zichtbaar is, is de toevoeging van een erker in de rechter zijgevel. Hier is een oorspronkelijke blinde muur van de linnenkamer voorzien van een erker.
- De gevelindeling is verder in grote lijnen niet aangepast. De indeling van de vensters in zes ruiten (schuifvensters) is nog bestaand. De hoofdeur, aan voorgevel, oogt nog als de oorspronkelijke dubbele paneeldeur. Wel is de dubbele houten deur aan de linker gevel, oorspronkelijk toegang gevend tot een berging, later voorzien van een dubbele deur met twee ruiten (de bovenste twee panelen zijn vervangen door glas).
- Mogelijk zijn de dakconstructie en dakafwerking geheel vernieuwd, tegelijk met de vernieuwing van de binnenwanden." ¹

¹ Fragment uit 'cultuurhistorische notitie' van 5.1.2.E uit 2020, voor gehele notitie zie bijlage C.

4. Bestemmingsplan

Het vigerende bestemmingsplan (vastgesteld 25-11-2021) geeft voor deze panden aan 'maatschappelijk'

Bestemmingsplankaart

 Enkelbestemming
Maatschappelijk

 Dubbelbestemming
Waarde - Archeologie 3

 Dubbelbestemming
Waarde - Cultuurhistorie

 Bouwvlak

 Maatvoering
maximum bouwhoogte: 3 m

A: huidige locatie van het voormalige mortuarium
B: nieuwe locatie van het voormalige mortuarium

11.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- bibliotheken, gezondheidszorg, jeugd- en kinderopvang, onderwijs, openbare dienstverlening, verenigingsleven;
- ter plaatse van de aanduiding 'horeca tot en met categorie 2': tevens horeca uit ten hoogste categorie 2 van de Staat van Horeca-activiteiten;
- ter plaatse van de aanduiding 'woongebied': tevens wonen in een verzorgingshuis dan wel in aanleunwoningen;
- ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van maatschappelijk - zorgwonen': tevens zorgwonen;
- ter plaatse van de aanduiding 'nutsvoorziening': uitsluitend nutsvoorzieningen ten behoeve van elektrische installaties, en groen en overige nutsvoorzieningen zonder gebouw;
- ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van maatschappelijk - gasdrukmeet- en regelstation': uitsluitend nutsvoorzieningen ten behoeve van een gasdrukmeet- en regelstation, en groen en overige nutsvoorzieningen zonder gebouw;
- ter plaatse van de aanduiding 'fietsenstalling': uitsluitend fietsenbergingen en/of fietsenstallingen, en groen;
- ondergeschikt gebruik van kantoren behorende bij de voorgenoemde functies van deze bestemming;
- bij deze bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen, zoals groen, water, nutsvoorzieningen en parkeervoorzieningen.

Conclusie:

- Voor het toekomstige gebruik van dit gebouw zal een passende huurder met een passend gebruik gevonden worden die binnen de bestemming maatschappelijk valt.
- De herbouw van het pand op locatie B past in het bestemmingsplan.
- De aangegeven maximale bouwhoogte volgens het bestemmingsplan komt niet overeen met het beoogde doel, namelijk verplaatsen van het voormalige mortuarium. Aangenomen wordt dat dit een omissie is in het bestemmingsplan.
- Een kapvergunning is wellicht nodig voor de boom/bomen die op de plek staan waar het mortuarium gaat komen en waar volgens het bestemmingsplan de nieuwbouw kan komen. Deze wordt dan tijdig aangevraagd.

5. Omschrijving herbouwplan

In het bestemmingsplan is de plek aangegeven waar het mortuarium herbouwd kan worden (zie bestemmingsplankaart). Op de foto's hieronder is de nieuwe locatie uitgezet met rood/wit lint.

Nieuwe locatie van het gebouw

De bossage en de boom zullen moeten wijken voor de herbouw van het gebouw.

Nieuwe locatie her te bouwen mortuarium, op de achtergrond is de huidige locatie A zichtbaar.

Op de nieuwe locatie zal het casco worden hersteld en gerestaureerd. Het schetsplan is in het vooroverleg twee keer besproken in de Monumentencommissie en is positief ontvangen.

Tijdens het vooronderzoek zijn diverse mogelijkheden onderzocht om het gebouw te behouden en te restaureren. Gezien het feit dat het gebouw een monumentale status heeft als gemeentelijk monument heeft behoud uiteraard de voorkeur boven sloop en nieuwbouw. Behoud op de huidige plek is overwogen, waarbij het in de toekomstige nieuwbouw zou worden opgenomen. Om meerdere redenen is dit geen haalbare oplossing. Verplaatsing van het gebouw naar de nieuwe locatie is de optie die in het laatste overleg met de Monumentencommissie van 12 december j.l. is beoordeeld. Dit plan is nu uitgewerkt tot definitieve vergunningsaanvraag. Diverse onderzoeken en berekeningen zijn inmiddels uitgevoerd met als resultaat dat het technisch mogelijk blijkt te zijn om het gebouw door middel van een hijskraan op te tillen en te verplaatsen.

Uitgangspunt voor de restauratie en verplaatsing van het casco is dat het nog aanwezige casco maximaal mogelijk behouden blijft, waarbij alle gedeeltelijk verbrande en verloren gegane details, materialen en afwerkingen exact worden gekopieerd. Het interieur en de indeling van de binnenwanden zijn nog niet uitgewerkt, omdat de huurder nog niet bekend is.

Hieronder in hoofdlijnen een overzicht van de belangrijkste gebouwdelen.

Fundering

Voor de nieuwe fundering is een constructieadvies uitgewerkt door 5.1.2.E zie bijlage D.

Begane grondvloer

Geïsoleerde betonvloer met vloerverwarming. Zie constructieadvies van 5.1.2.E in bijlage D.

Gevelmetselwerk

De delen van de gevels die door de brand zijn beschadigd worden hersteld in exact dezelfde koppenmaat, kleur en structuur. Het voegwerk wordt in een kalkrijke voegspecie uitgevoerd met een gesneden voeg als bestaand. Herstelwerk aan rollagen, speklagen, hoek- en sluitstenen uitvoeren in exacte dezelfde uitvoering als bestaand. Het nog intact zijnde metselwerk en voegwerk blijft behouden en wordt niet opnieuw gevoegd of gestraald.

Kozijnen, ramen en deuren

Alle kozijnen, ramen en deuren worden in accoya hout uitgevoerd. Detaillering en maatvoering gelijk aan bestaand werk. In de sponningen wordt hoogwaardig isolatieglas aangebracht zoals bijvoorbeeld Fineo vacuümglas of Stolker monumentenglas.

Natuursteenwerk

Alle nog intact zijnde hardstenen dorpels en neuten etc. behouden. Ontbrekende/verloren gegane onderdelen bijmaken volgens het bestaande werk.

Dakrand, gootklossen en profiellijsten

Alle dakranden, gootklossen en profiellijsten zijn door de brand aangepast en worden in accoya hout uitgevoerd. Detaillering en maatvoering gelijk aan bestaande werk. Ventilatiegaten in klavertje 3-vorm aanbrengen tussen de gootklossen.

Dakconstructie en dakbedekking

De dakconstructie zal volledig vernieuwd worden en zal bestaan uit een houten balklaag, die voldoende zwaar wordt uitgevoerd, zodat er geen stalen balken nodig zijn. Controleberekening van deze balklaag wordt door de constructeur uitgevoerd. Hierdoor zullen de binnenwanden uitgevoerd kunnen worden als flexibel indeelbare niet dragende scheidingswanden. Het dak wordt als een licht hellend dak uitgevoerd conform de bestaande situatie. De dakbedekking uitvoeren als bestaand. Alle hemelwaterafvoeren uitvoeren in zink Ø 75 mm met stalen beugels en wrongen.

Loodwerk

Ter plaatse van de bovendorpels van alle kozijnen een 'geknipte' loodslabbe aanbrengen om en om gekruld. Overige loodwerk uitvoeren overeenkomstig bestaand werk.

Schilderwerk

Alle houten onderdelen worden geschilderd in de oorspronkelijke kleuren. Nader kleuronderzoek zal nog uitgevoerd worden, waardoor de kleurstelling nog bepaald wordt. Alle houten onderdelen twee maal gronden en twee maal aflakken met alkydharsverf in nader te bepalen kleur. Alle steenachtige speklagen, hoek- en sluitstenen voorzien van een minerale muurverf van bijvoorbeeld 'Keim'. Kleur: volgens nader te bepalen kleurenschema.

6. Impressies

Impressie van gebouw op nieuwe locatie met voorgevel grenzend aan de Kasteellaan. De grote boom zal gekapt moeten worden. De voordeur zal aan de Kasteellaan gesitueerd worden, waardoor de oriëntatie van het gebouw gericht is naar het landgoed, zoals dit nu ook het geval is.

'Vogelvlucht' impressie van voormalig mortuarium op nieuwe locatie.

7. Parkeren

De nieuwe huurder is nog niet bekend maar het toekomstig gebruik zal binnen de bestemming maatschappelijk vallen. De parkeerdruk zal niet toenemen met deze huurder ten opzicht van het gebruik als vergaderfunctie (laatst vergunde gebruik).

Autoparkeren

De parkeerplaatsen die voor het voormalige mortuarium liggen zullen door de toekomstige gebruiker kunnen worden gebruikt.

Parkeerplaatsen voor het mortuarium op de huidige locatie aan de Kasteellaan (deze parkeerplaatsen hebben bestemming 'verkeer').

Berekening parkeervraag volgens de parkeernorm Oegstgeest 2021.

Laatste vergunde situatie		Toekomstige situatie	
Functie	Vergaderruimte/kantoor met balie	Functie	Kantoorruimte zonder baliefunctie
Oppervlakte	61 m ²	Oppervlakte	61 m ²
Norm	2,25pp/100m ²	Norm	1,65pp/100m ²
Benodigd	1,4	Benodigd	1

Fietsparkeren

In de oude situatie was er voor 6 fietsen een fietsparkeerplek (zie foto). In de nieuwe situatie zal er wederom een fietsenrek geplaatst worden voor 6 fietsen. Voor de locatie zie situatietekening.

Gebouw vóór de brand met 6 fietsparkeerplaatsen.

Conclusie: de aanwezige autoparkeerplaatsen aan de Kasteellaan bieden voldoende parkeergelegenheid. Ook voor fietsparkeren zullen er voldoende parkeerplaatsen gerealiseerd worden.

Adviesbureau 5.1.2.E 5.1.2.E

5.1.2.E

T. 5.1.2.E

kvk: 27361727

verplaatsing en renovatie Kasteellaan 11 Leiden

Opdrachtgever

5.1.2.E

5.1.2.E

Leiden

Betreft

omgevingsvergunning

Datum 21 december 2023

Projnr constructeur
architect

23kasteel

De constructeur

5.1.2.E 5.1.2.E

5.1.2.E

5.1.2.E 5.1.2.E

5.1.2.E

5.1.2.E

Aanleiding

Een voormalig mortuarium van Endegeest wordt ivm de ontwikkeling van dit gebied verplaatst.

Het gebouwtje wordt voorzien van een nieuwe constructieve betonvloer, met inkassingen verbonden met het gevelwerk.

Deze vloer dient tevens als hijsvoorziening.

Deze constructieberekening dient vooral om het casco-gewicht te bepalen met nieuwe vloer en dit te controleren met een toegestane belasting op de nieuwe lokatie.

Samenvatting

materiaalkwaliteiten

staalkwaliteit	S235
boutkwaliteit	8.8
houtkwaliteit vloeren	C24
houtkwaliteit wanden	C18
Betonkwaliteit	C20/25
milieuklasse	XC3
dekking	30 mm
wapening kwaliteit	FeB500

fundering

De belasting van de nieuwe situatie is zeer veel kleiner dan de toegestane praktijkwaarde van 50 kN/m²

De grondslag vooraf controleren op hoedanigheid (zand/klei/ of mengsel) en de diepte van de (verschillende) lagen, tot een diepte van 1,5 m als alleen zand wordt aangetroffen of een diepte van 10 m bij lagen van andere en/of wisselende samenstelling.

De nieuwe aanlegdiepte wordt (onderzijde betonvloer) circa 500 mm-MV

Volgens de norm zou dit 800-MV moeten zijn, maar tenminste 600mm

Om hieraan te voldoen, een kantplank ingraven langs de gevel of (voorkeur) een strook EPS 150 mm vooraf ingraven ter plaatse van de gevels.

In het ongunstigste geval kan er geen draagkracht toegewezen worden aan de strook EPS vanwege grotere elasticiteit en optredende kruip.

De betonplaat gaat meer dragen naar het midden van de vloer. De betonvloer moet gedimensioneerd worden op de opbuigende momenten hierdoor.

Deze opbuigende momenten zijn ook aanwezig bij het ophijzen met een kraan en hijsogen aan de betonvloer.

De betonvloer wordt (uitgangspunt) 250mm dik.

verplaatsing

Het gewicht van gevels en constructieve betonvloer bedraagt 94.000 kg. voldoende laag voor een kraan.

werkwijze

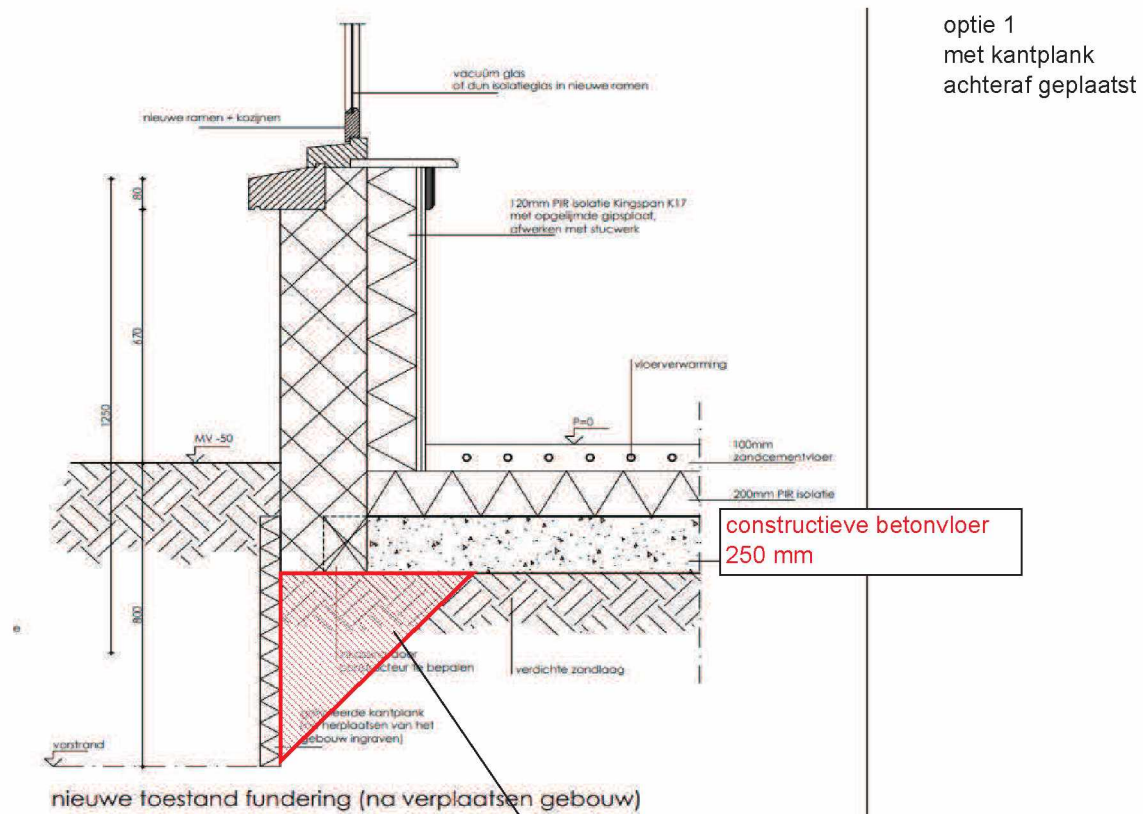
voorbereidingen van het bestaande gebouwtje

- 1 Diverse sloopwerkzaamheden, inclusief verwijderen bestaande BG vloer van beton
- 2 Ontgraven van de fundering:
aan buitenzijde tot enige ntb afstand onder nieuwe betonvloer (>500mm-MV)
aan binnenzijde tot 550mm-Peil
- 3 Maken van inkassingen, waarschijnlijk boren van gaten Ø250mm
aantal nader te bepalen.
- 4 Egaliseren van de grond, plaatsen van folie, wapening en storten van
nieuwe funderingsplaat.
- 5 Inpakken van het gebouw met hoeklijnen op de hoeken en horizontale strip-staal
met spanners om het metselwerk onder spanning te zetten.
- 6 Van buitenaf de muren loszagen van de fundering, juist onder de betonplaat
Na 60 a 80 cm zagen, in de snede een staalstrip slaan ter dikte van de zaagsnede

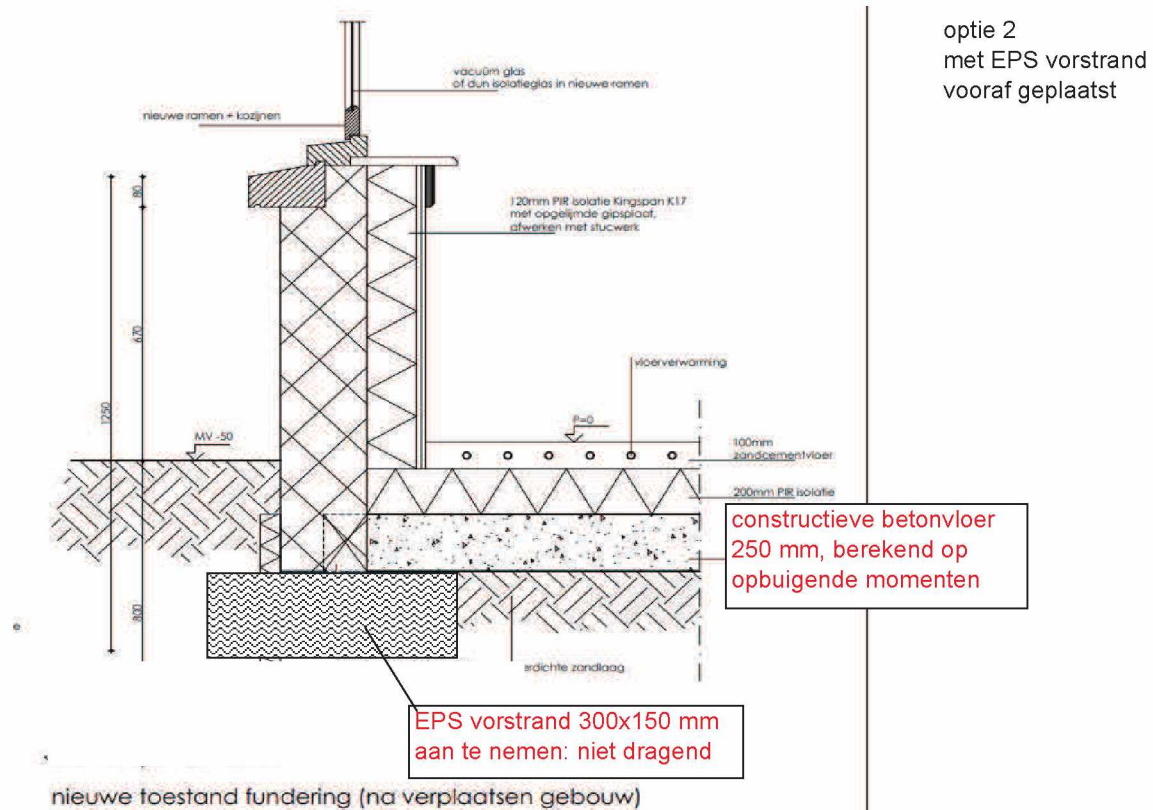
voorbereiden nieuwe lokatie

- 6 ontgraven van de grond tot 500mm - MV en met een trilplaat vlakken
uitgangspunt is dat hier zand(achtig) grondslag aanwezig is.
Dit ter plaatse nog controleren.
- 7 Een strook uitgraven van 500x150 mm ter plaatse van de gevels
- 8 Aanbrengen van EPS100, dikte 150 mm in deze uitgegraven strook.
- 9 aanvullen van de bouwput met schoonzand tot bovenzijde EPS, aantrillen.
- 10 Het verplaatsen van het gebouwtje naar de nieuwe lokatie.
- 11 Ontmantelen van het staalskelet en zand aanvullen tot maaiveld.

afbouw casco

instabiele/afkalvende grond; betonvloer
 dimensioneren op opbuiging

ALGEMEEN

Normen

Algemeen	NEN-EN 1990	grondslag van het constructief ontwerp
	NEN-EN 1991	Belastingen op constructies
	NEN 8700/8701	Beoordelingen van de constructieve veiligheid van een bestaand bouwwerk
Beton	NEN-EN 1992	Ontwerp en berekening betonconstructies
Staal	NEN-EN 1993	Ontwerp en berekening staalconstructies
Hout	NEN-EN-1995	Ontwerp en berekening houtconstructies
Steen	NEN-EN-1996	Ontwerp en berekening steenconstructies

Voorwaarden

Opdrachten worden aanvaard met de voorwaarden vastgelegd in De Nieuwe Regeling 2011 met alle daarop aanvullende bepalingen

Uitgangspunten

bouwkundige ontwerp
geotechnisch onderzoek

5.1.2.E proj.nr 8153 dd

Bouwwerk, gevolgklasse en ontwerplevensduur

Bouwwerkaanduiding	kantoor	B	bestaand	voor 2003
referentieperiode		50	jaar	
gevolgklasse	CC	1		
betrouwbaarheidsklasse	RC	1	$K_{FI} =$	0,9
bouwwerk ouder dan 2003				

bel. factoren	extreem	γ_g	γ_v	
	ten gevolge van wind:	1,035	0,99	UGT
	uitzonderlijk	1	1,08	UGT
	bruikbaarheid	1	1	BGT
	stabiliteit	1	1	EQU

Lijst van symbolen

grootheden	
A	oppervlakte [m ² , mm ²]
D	dwarskrachten [kN]
f	spanning [N/mm ²]
F	kracht [kN]
g"	eigen gewicht verdeelde belasting [kN/m ²]
g'	eigen gewicht lijnlast [kN/m]
G	gewicht (kracht) kN
I	kwadratisch oppervlaktemoment van de doorsnede [mm ⁴]
L	lengte [m]
M	momenten [kNm]
p"	variabele belasting [kN/m ²]
p'	variabele lijnlast [kN/m]
P	variabele kracht [kN]
q"	variabele belasting [kN/m ²]
q'	variabele belasting lijnlast [kN/m]
Q	variabele kracht [kN]
T, N	trekkracht resp drukkracht [kN]
u	doorbuiging [mm]
U.C.	Unity Check
W	weerstandsmoment [mm ³]
indices	
d	de maximale optredende spanning/belasting - "design-value"
u	de maximaal mogelijke (materiaal)capaciteit - "ultimate capacity"
r	rekenwaarde
k	karacteristieke waarde

belastingen

minimale opgelegde variabele belasting

		p"	Q	comb.	freq.	semi blijv.
		kN/m2	kN	ψ_0	ψ_1	ψ_2
dak	q",k=	1	2	0	0	0
vloeren	B	2,5	3	0,5	0,5	0,3
verkeersruimten	B	2	3	0,5	0,5	0,3
balkons en terrassen		2,5	3	0,4	0,5	0,3

eigen gewicht constructieonderdelen

vloeren			
houten vloer met balken	0,3	kN/m2	
plafond van gips	0,15	kN/m2	
vloeren totaal	0,45	kN/m2	
dakvloer			
houten dakvloer met balken	0,3	kN/m2	
sedum	0,5	kN/m2	
isolatie en dakdekking	0,1	kN/m2	
plafond van gips	0,15	kN/m2	
vloeren totaal	1,05	kN/m2	
hellende daken			
beschot en gordingen	0,30	kN/m2	
keramische pannen	0,35	kN/m2	
aftimmering/gips	0,15	kN/m2	
	0,80	kN/m2	
projectie grondvlak	0,80	kN/m2	
haaks op dakvlak	0,80	kN/m2	
// dakvlak	0,00	kN/m2	
kalkzandsteen	19,00	kN/m3	
zandcement	18,00	kN/m3	
anhydriet	21,00	kN/m3	
keramische steen	18,00	kN/m3	
beton	24,00	kN/m3	
PS systeemvloer	2,75	kN/m2	
PS renovatiesysteemvloer nat+z.c.	1,77	kN/m2	
PS renovatiesysteemvloer droog MPX	0,25	kN/m2	
PS renovatiesysteemvloer semidroog	1,1	kN/m2	
fermacel 2x12,5 mm	0,3	kN/m2	
anhydriet 50 mm	1,05	kN/m2	

GEWICHTSBEREKENING

- o voor de verplaatsing van dit gebouwtje wordt het gewicht uitgerekend
- o met: nieuwe begane grondvloer van beton; uitgangspunt 250 mm
 zonder dak, binnenafwerking

	B	L/H	g"	p"	ψ_0	G	P
muur 1st	30,7	4,75	3,96			577,47	
zijwang. erk	0,5	2,86	8,28			11,84	
borstw. erk	0,64	1,1	3,96			2,79	
dak erker	0,8	3,2	2,40			6,14	
betonvloer	7,01	8,34	6,00			350,78	
af:gevelopening							
6 x ramen	1,31	2,4	-3,96			-12,45	
2x deur	1,31	3,3	-3,96			-17,12	
1x erker	1,75	2,5	-3,96			-17,33	
subtotaal karakteristieke waarde						902,13	0,00
rekenwaarde						933,70	0,00
						93.370	

	B	L/H	g"	p"	ψ_0	G	P
muur 1st	30,7	4,75	3,96			577,47	
zijwang. erk	0,5	2,86	8,28			11,84	
borstw. erk	0,64	1,1	3,96			2,79	
dak erker	0,8	3,2	2,40			6,14	
betonvloer	7,01	8,34	6,00	2,55		350,78	149,08
af:gevelopening+kozijn, glas							
6 x ramen	1,31	2,4	-3,56			-11,19	
2x deur	1,31	3,3	-3,56			-15,39	
1x erker	1,75	2,5	-3,56			-15,58	
dak	7,25	8,6	0,80			49,88	
subtotaal karakteristieke waarde						956,74	149,08
rekenwaarde						1148,09	193,81
						114.809	

gronddruk 19,64 kN/m²

bij gebrek aan geotechnische gegevens kan toegestaan worden:

50 kN/m²

De fundering zal voldoen.

NB: een controle volgens NEN-EN 1997-1/ de evenwichtstheorie van Prandtl e.a. is niet goed mogelijk zonder uitgebreid grondonderzoek tot een diepte van circa 10 m. Een eerste verkenning indien er alleen sprake is van zand, leidt dit tot toelaatbare belastingen van 800 kN/m²; de praktijkwaarde van 50kN/m² is veiliger.

Fotobijlage

Mortuarium Kasteellaan 11

Oegstgeest

Aanvullende foto's naar aanleiding van nader
onderzoek voor behoud en verplaatsing

Opdrachtgever

5.1.2.E

21 november 2023

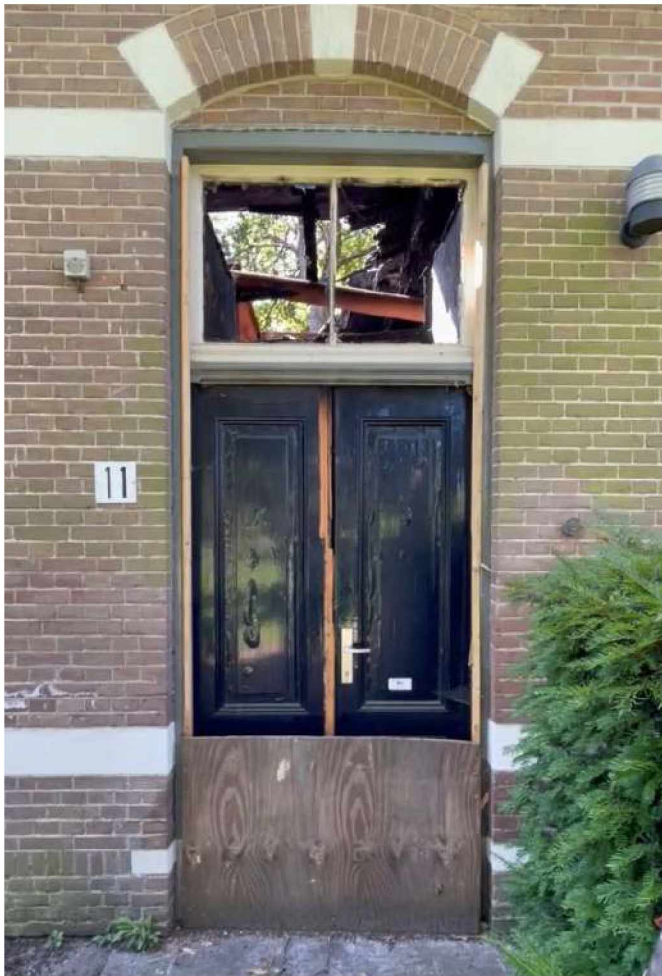
Foto's vlak na de tweede brand

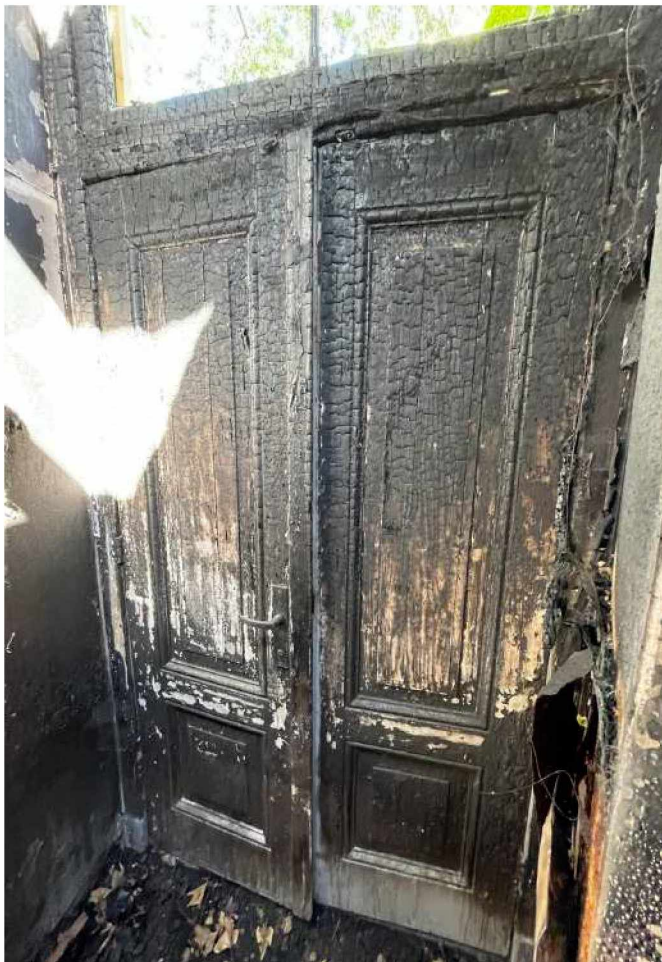
Voorgevel kort na de tweede brand.

Zijgevel kort na de tweede brand.

Nog aanwezige dubbele voordeur
(aan binnenzijde verkoold)

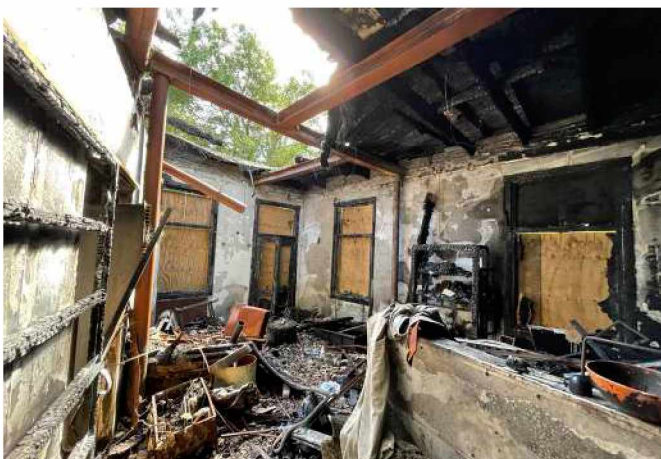
Verkooldde binnenzijde voordeuren

Voormalige hal

Voormalig toilet

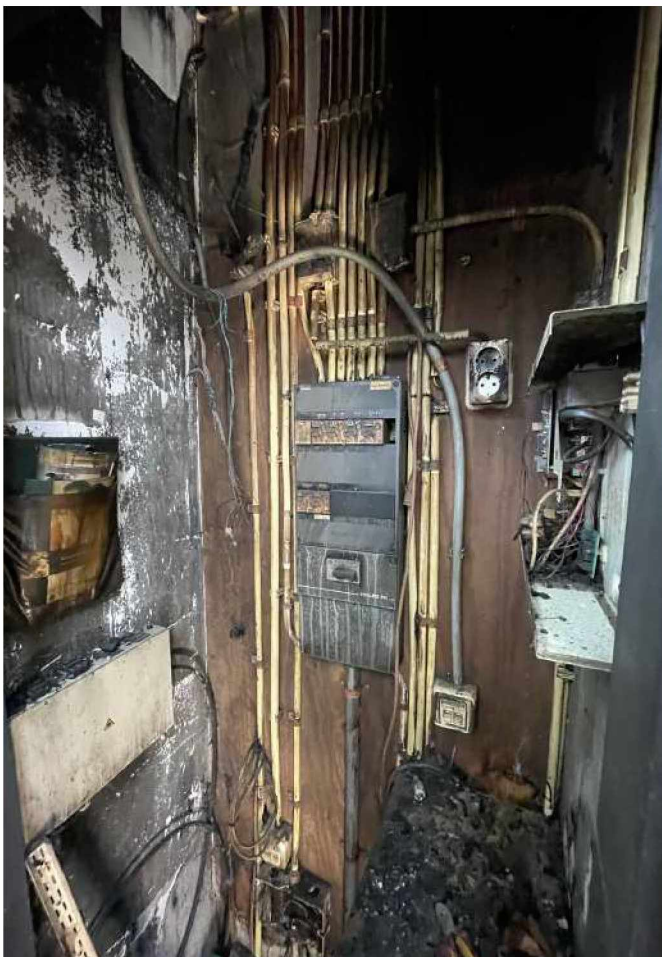
Uitgebrand interieur

Verwongen stalen ventilatiebuizen

Verkoolde dakbalklaag

Meterkast

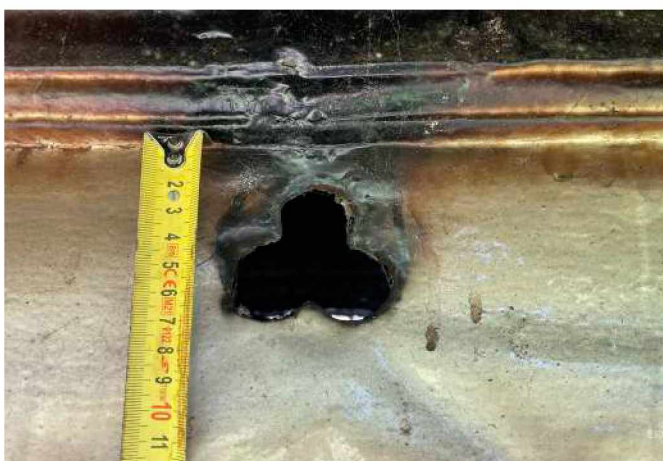
Bitumendak met gat als gevolg van brand

Zinken dakrand

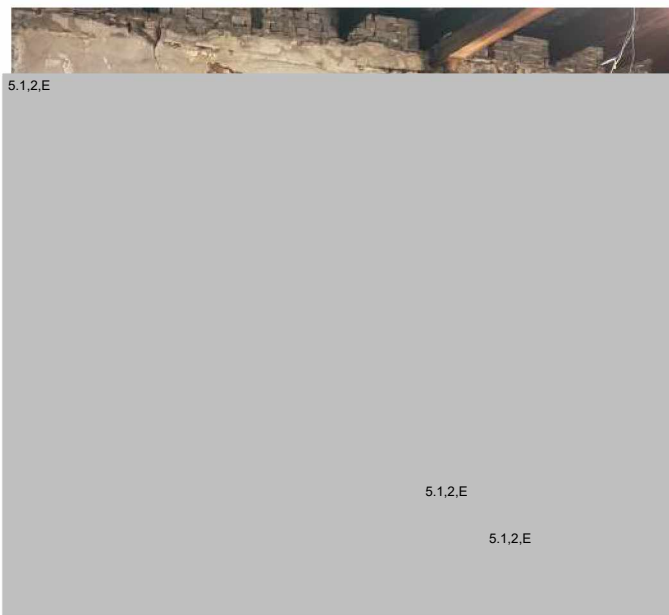

Geprofileerde daklijst met geprofileerde klossen

Ventilatiegaten ten behoeve van dubbele dakconstructie

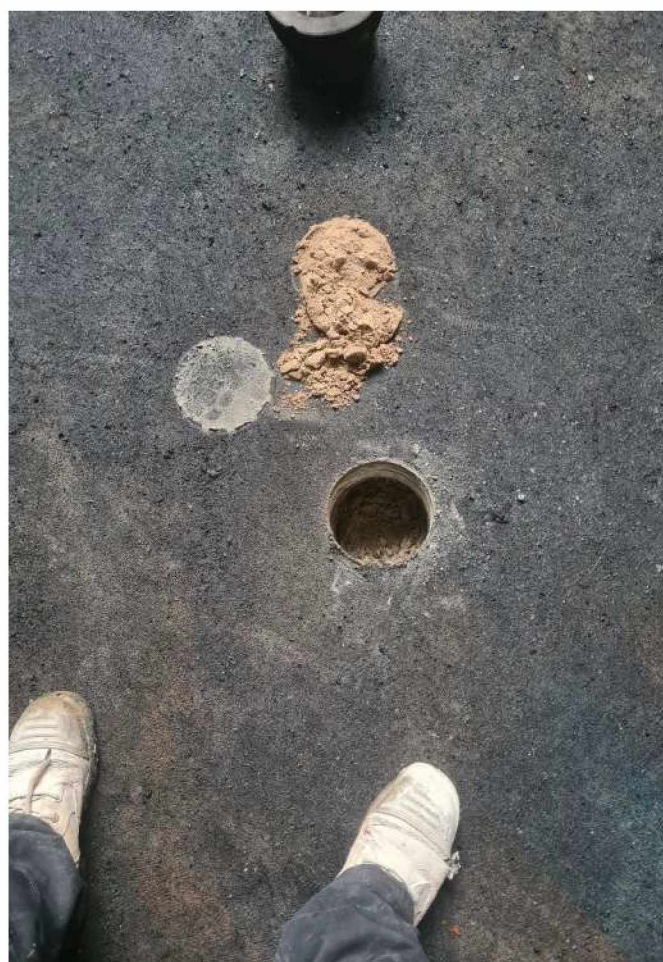
Onderzoek fundering

Funderingsonderzoek

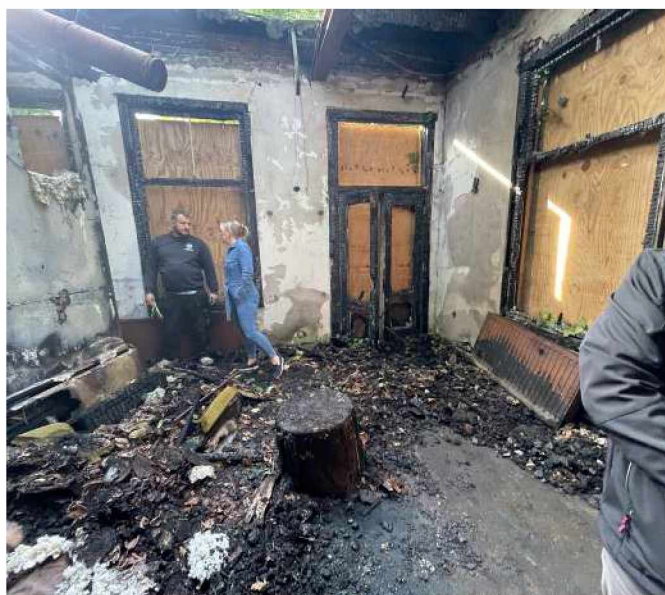

Meting aanlegdiepte fundering

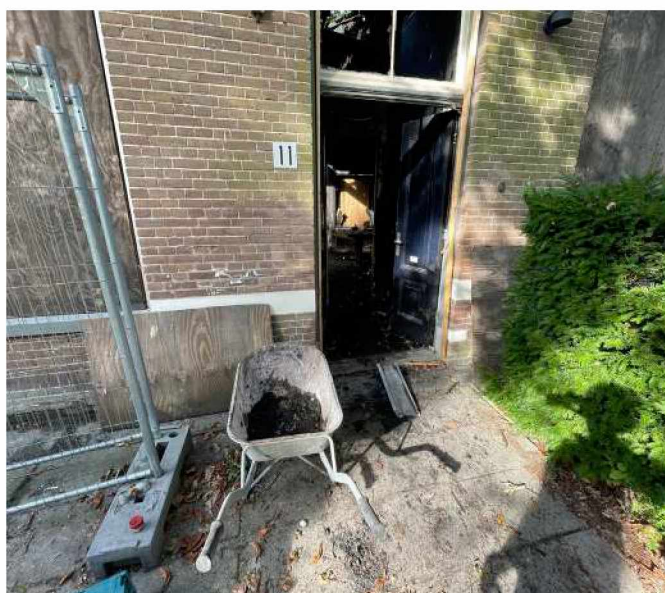

Proefboring in betonvloer

Slopers/schoonmakers aan het werk

Schoonmaakactie in september 2023: alle verbrande huisraad wordt verwijderd.

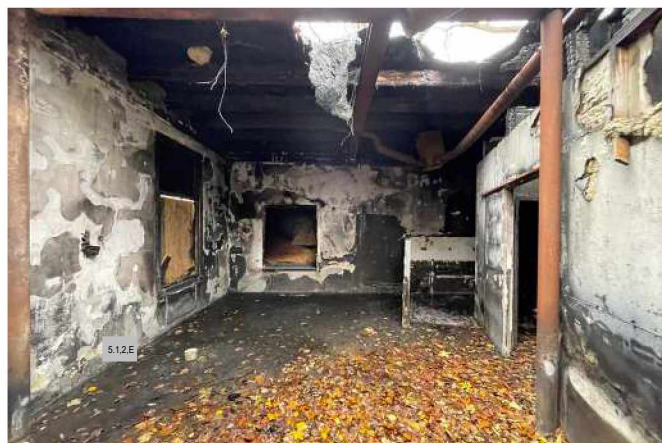
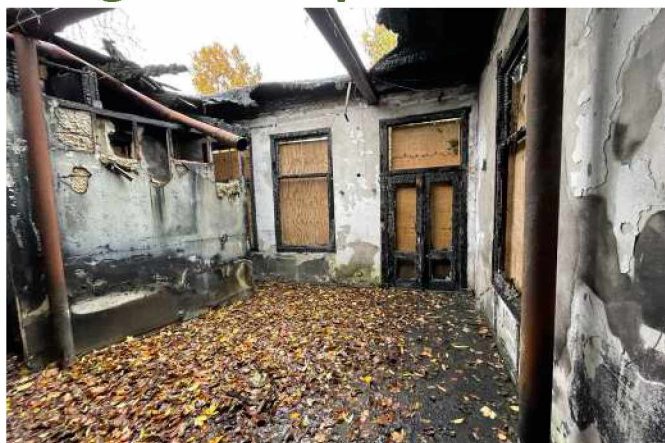

Leegruimen

Eén 6 m3 container is gevuld met verbrande inventaris

Leegeruimd pand

Leeg geruimd pand met half afgebrand dak (november 2023)

Entreehal

Zwart gebladerde deuren in entreehal